

МАКРОМОДУЛЬ III : ЯКІСТЬ ОСВІТИ ТА ЕКСПЕРТНИЙ СУПРОВІД ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Зміст навчальної програми

Пояснювальна записка	106
Структура програми навчальної дисципліни	110
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	110
II. Тематичний план навчальної дисципліни	111
III. Програма.....	111
Змістовий модуль 1. Якість освіти та експертний супровід її забезпечення	111
Тема 1. Якість освіти і загальні принципи її забезпечення	112
Тема 2. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості освіти.....	119
Тема 3. Експертно-консультативний супровід процесів забезпечення якості освіти	129
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Якість освіти та експертний супровід її забезпечення»	140
V. Карта самостійної роботи студента	141
VI. Контроль індивідуальної роботи студентів	142
VII. Підсумковий модульний контроль	142
VIII. Список рекомендованої літератури до Макромодулю III	144
Основна література.....	144
Додаткова література.....	149

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Одним із основних викликів сьогодення є необхідність підвищення якості української освіти. Будучи інтегральною характеристикою системи освіти, якість освіти відображає ступінь відповідності реальних освітніх результатів, що досягаються, нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням. Необхідність забезпечення якості освіти відтак відповідає інтересам як окремих освітніх закладів і здобувачів освіти, роботодавців і зовнішніх стейкхолдерів, так і всього суспільства в цілому. Наскрізність означеної проблематики проявляється у реалізації відповідних програм на галузевому, регіональному, національному і міжнародному рівнях, а також на рівні окремих навчальних закладів.

Відтак забезпечення якості освіти сьогодні вважається центральним завданням усіх інституційних змін у сфері освіти, а тому нерозривно пов'язане із питаннями управління. Як зазначається у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки, «якісна освіта є необхідною умовою забезпечення сталого демократичного розвитку суспільства, консолідації усіх його інституцій, гуманізації суспільно-економічних відносин, формування новий життєвих орієнтирів особистості»¹².

Робоча навчальна програма з дисципліни «Якість освіти та експертний супровід її забезпечення» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів згідно з навчальним планом за спеціальністю 8.18010020 «Управління навчальним закладом».

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Згідно з навчальним планом за спеціальністю 8.18010020 «Управління навчальним закладом» загальний обсяг дисципліни складає один зачетний кредит (36 годин), що об'єднує всі види навчальної діяльності студента: аудиторні заняття (20 годин), самостійна робота

¹² Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>

(16 годин), контрольні заходи (модульний контроль, підсумковий модульний контроль). Вивчення навчальної дисципліни завершується підсумковим модульним контролем у формі заліку.

Програма складається з 1 змістового модулю, до якого за кожною темою, яка входить до нього, включено опис повного циклу підготовки з теми за змістом, організаційними формами навчання, видами контролю. Структура опису кожної теми така: назву теми; основні поняття теми; зміст лекції; зміст семінарських занять з теми; зміст самостійної роботи з теми; зміст індивідуальної роботи з теми; питання або завдання для модульного контролю; список літератури до теми (основний і додатковий).

Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати магістрант згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Якість освіти та експертний супровід її забезпечення», необхідне методичне забезпечення і технологію оцінювання навчальних досягнень магістрантів.

Навчальна дисципліна «Якість освіти та експертний супровід її забезпечення» є теоретико-практичною основою фахової підготовки магістрантів до майбутньої професійно-педагогічної та управлінської діяльності в галузі освіти.

Мета курсу «Якість освіти та експертний супровід її забезпечення» – забезпечити поглиблену теоретичну та практичну підготовку щодо забезпечення якості освіти на основі сучасних освітніх і управлінських технологій; формування здатності здійснювати експертно-консультаційний супровід процесів забезпечення та вдосконалення якості освіти.

Завдання вивчення дисципліни:

- отримання знань про сутність управління освітою з позиції забезпечення якості освітньої діяльності;
- засвоєння основних стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості освіти;
- сприяння формуванню вмінь оцінювання та складання експертних висновків щодо освітньої політики в питаннях забезпечення якості освіти;
- формування вміння зіставляти ініціативи із забезпечення якості освіти на міжнародному, національному та регіональному рівнях;

- сприяння формуванню вмінь розробки рекомендацій щодо забезпечення якості освітньої діяльності;
- оволодіння методами і технологіями експертного супроводу забезпечення якості освіти;
- усвідомлення критеріїв і показників ефективності діяльності експерта з якості освіти;
- формування наукового світогляду та методологічної культури;
- розвиток інтелекту, творчих якостей, здатності до науково-дослідницької та інноваційної діяльності у сфері освіти.

Місце курсу у професійній підготовці майбутнього управлінця та експерта з якості освіти. Навчальна дисципліна «Якість освіти та експертний супровід її забезпечення» вміщує теоретико-практичні та технологічні проблеми розвитку сучасної освіти і спрямована на розвиток професійно-значущих якостей управлінця, його здатності до інноваційної та експертно-консультативної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Якість освіти та експертний супровід її забезпечення» **магістрант має:**

- засвоїти основні категорії, поняття і терміни щодо якості освіти та експертного супроводу її забезпечення;
- опанувати систему знань щодо модернізації сфери освіти за рахунок підвищення якості освітньої діяльності;
- удосконалити уміння і навички самостійної навчальної роботи, опрацювання та аналізу наукової інформації і методичних джерел;
- сформувати навички наукової, професійно-педагогічної, управлінської та експертної діяльності;
- розширити свій науковий світогляд і підвищити рівень методологічної культури.

Зміст самостійної роботи з курсу «Якість освіти та експертний супровід її забезпечення» спрямований на поглиблення теоретичних знань та формування наукового світогляду, практичних навичок і умінь експертно-консультативної діяльності, розвиток методологічної та управлінської культури згідно зі змістом навчальної дисципліни, самостійного мислення, професійно-значущих і творчих якостей, вмінь щодо здобуття, обробки й аналізу наукової інформації та методичних джерел тощо.

Усе це має сприяти професійному розвитку і саморозвитку управлінців та експертів з якості освіти, їх подальшій підготовці до

інноваційної професійно-педагогічної, управлінської й експертно-консультативної діяльності.

Від магістрантів вимагається:

1. Ведення тематичного словника.
2. Опрацювання наукових джерел з кожної теми за формою, яка обирається самостійно (конспект, тези, план, таблиця, схема, висновки тощо), з визначенням особистого ставлення до змісту роботи (за бажанням).
3. Доповнення списку рекомендованих джерел самостійно підібраними до кожної теми науковими працями, які відображають напрями його наукових уподобань.
4. Порівняння викладу (або змісту) матеріалу з певного питання в різних джерелах.
5. Формування і висловлювання своїх міркувань щодо питань проблемного характеру відповідно до кожної теми, що сприяє усвідомленню актуальних проблем вищої освіти й пошуку засобів їх вирішення, загостренню уваги на суперечностях, які виникають за певних умов педагогічного процесу та життєвих ситуацій.
6. Виконання завдань на розвиток рефлексивних умінь, аналіз і самооцінку власної професійно-педагогічної діяльності, професійно-значущих рис своєї особистості.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	Напря́м, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 1 кредит</p> <p>Змістові модулі: 1 модуль</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): 36 годин</p> <p>Тижневих годин: 2 години</p>	<p>Спеціальність 8.18010020 «Управління навчальним закладом»</p> <p>Освітньо- кваліфікаційний рівень «магістр»</p>	<p>Нормативна Рік підготовки: 1/2 Семестр: 2/2</p> <p>Аудиторні заняття: 20 годин, з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): 6 годин</p> <p>Семінарські заняття: 6 годин</p> <p>Індивідуальна робота: 4 години</p> <p>Самостійна робота: 16 годин</p> <p>Модульний контроль: 2 години</p> <p>Вид підсумкового контролю¹³: залік 2 години</p>

¹³ Форма підсумкового модульного контролю обирається викладачем у залежності від обсягу і вивчення матеріалу та цільової аудиторії.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторні	Лекції	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль
Змістовий модуль 1. ЯКІСТЬ ОСВІТИ ТА ЕКСПЕРТНИЙ СУПРОВІД ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ									
1.	Якість освіти і загальні принципи її забезпечення	9	4	2	2		5		
2.	Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості освіти	11	6	2	2	2	5		
3.	Експертно-консультаційний супровід процесів забезпечення якості освіти	12	6	2	2	2	6		
Разом:		36	20	6	6	4	16	2	2

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЯКІСТЬ ОСВІТИ ТА ЕКСПЕРТНИЙ СУПРОВІД ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основні поняття модулю:

Якість; якість освіти; якість освітньої діяльності; забезпечення якості освіти; цілі забезпечення якості освіти; етапи процесу забезпечення якості освіти; показники / критерії якості освіти; «цикл якості»; управління якістю освіти; система забезпечення якості освіти; внутрішні та зовнішні процедури забезпечення якості; експертно-консультаційний супровід процесів забезпечення якості; агенції із зовнішнього забезпечення якості освіти.

ТЕМА 1.

ЯКІСТЬ ОСВІТИ І ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ЛЕКЦІЯ 1.

Визначення понять «якість», «якість освіти», «якість освітньої діяльності». Залежність трактування поняття «якість освіти» від цінностей, цілей, ресурсів зацікавлених сторін, а також загального контексту.

Якість освіти як філософська категорія та як педагогічна проблема. Різні аспекти якості освіти: якість знань, якість навчання, результати освітньої діяльності. Внутрішні та зовнішні компоненти якості освіти.

«Англійська» та «французька» моделі якості освіти.

Розмежування понять «управління якістю освіти», «забезпечення якості освіти», «вимірювання якості освіти», «моніторинг якості освіти», «вдосконалення якості освіти», «контроль якості освіти».

Забезпечення якості освіти як центральне завдання всіх інституціональних змін у сфері освіти. Забезпечення якості у цілях навчання, контролю, управління та відповідальності.

Нові підходи до процесу забезпечення якості сучасної освіти в Україні та світі.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1.1.

Система забезпечення якості освіти в Україні

План

1. Забезпечення якості в дошкільній освіті України.
2. Система забезпечення якості середньої освіти в Україні.
3. Якість української професійної освіти: проблеми та перспективи.
4. Специфіка процесу забезпечення якості в системі вищої освіти України.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 1.1.

Основна література:

Антохов А. А. Якість вищої освіти в системі забезпечення відповідності регіонального ринку освітніх послуг та ринку праці / А. А. Антохов // Регіональна

економіка: науково-практичний журнал / НАН України; Мін.ек.Укр; Ін-т регіональних досліджень НАН України. – Львів, 2010. – № 2 (56). – С. 151 – 157.

Бодненко Д. М., Жильцов О. Б., Лещинський О. Л., Мазур Н. П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник / Д. М. Бодненко, О. Б. Жильцов, О. Л. Лещинський, Н. П. Мазур. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 276 с.

Будак В. Якість педагогічної освіти – умова сталого інноваційного розвитку держави / В. Будак // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського: Педагогічна освіта: історія, технології, педагогічна майстерність, професіоналізм: зб. наук. праць / Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2013. – С. 17 – 21. – (Серія: Педагогічні науки ; вип. 1.40 (92)).

Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі: практ. посіб. / За ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво Компанія «Манускрипт», 2014. – 168 с.

Гриченко М. В. Забезпечення якості та доступності університетської освіти в «трикутнику» освіта-дослідження-інновації / М. В. Гриченко // Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики»: 21 – 22 берез. 2013 р. / «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики», міжнар. наук.-теорет. конф. – Київ : НАКККіМ, 2013. – С. 137 – 140.

Державні стандарти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>

Імператив якості: вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту: навч. посіб. / За ред. Т. Добка, М. Головянко, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво «Компанія «Манускрипт»», 2014. – 572 с.

Концепція забезпечення якості вищої освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf

Луговий В. І. Чинники і умови забезпечення якості вищої освіти в Україні в процесі євроінтеграції / В. І. Луговий, Ж. В. Таланова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – С. 98 – 103. – (Філософія. Політологія ; Вип. 94/96).

Ляшенко О. Українська школа на шляху до якісної освіти / О. Ляшенко // Директор школи, ліцею, гімназії : всеукраїнський науково-практичний журнал : фахове видання з педагогічних та психологічних наук / М-во освіти і науки, молоді та спорту України ; АПНУ ; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – Київ, 2011. – № 4. – С. 60 – 63.

Михайліченко М. Якість вищої освіти як провідний імператив Болонських угод / М. Михайліченко, В. Шинкарук // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 14 – 18.

Нобок М. В. Якість загальної середньої освіти як засіб оцінювання ефективності управління освітою регіону / М. В. Нобок // Педагогіка і психологія : вісник НАПН України : науково-теоретичний та інформаційний вісник / Національна акад. пед. наук України. – Київ, 2012. – № 4 (77). – С. 80 – 87.

Огнев'юк В. Основні тенденції розвитку сучасної освіти / В. Огнев'юк // польсько-український / українсько-польський щорічник «Освітологія». – К.: ВП «Едельвейс». – 2013. – Випуск II. – 170с. – С. 9 – 14.

Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – 2014 – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Сидоренко О. Л. Якість загальної середньої освіти крізь призму ЗНО: до питання про створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 29 – 31.

Сисоєва С. О. Освітні реформи: освітологічний контекст / С. О. Сисоєва // Освітологія : науково-методичний щорічник / Київський ун-т ім. Бориса Грінченка; Вища педагогічна школа Спільки польських вчителів. – Варшава ; Київ, 2013. – № 2. – С. 36 – 45.

Шелюк Л. Якість освіти як пріоритет її розвитку в Україні / Л. Шелюк // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / М-во освіти і науки України ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти НАПН України. – Київ, 2014. – № 1 (52). – С. 72 – 78.

Шинкарук В. Шлях до якісної вищої освіти / В. Шинкарук // Дзеркало тижня : інформаційно-аналітичний тижневик. – Київ, 2013. – 23 лютого – 1 березня (№ 7). – С. 12.

Щудло С. А. Якість освіти у вищій школі: виклики суспільства знань / С. А. Щудло // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»: збірник наукових праць / Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія». – Харків, 2010. – Т. 16. – С. 165 – 172.

Додаткова література:

Аналітична доповідь про стан моніторингу якості освіти в Україні : Міжнародна благодійна організація «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти» // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2012. – № 7/8. – С. 13 – 67.

Будак В. Д. Якість вищої педагогічної освіти в умовах євроінтеграційних процесів / В. Д. Будак, О. М. Пехота // Науковий вісник Миколаївського державного університету ім. В. О. Сухомлинського : збірник наукових праць / Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2013. – С. 5 – 9. – (Серія «Педагогічні науки»; вип. 1.43 (98)).

Глобалізація і якість освіти / Є. В. Кузьмінський, О. М. Швед, К. О. Щурська, О. В. Швед, В. П. Новіков // Вісник Національної академії наук України : загальнонауковий та громадсько-політичний журнал / Національна академія наук України. – Київ, 2013. – № 6. – С. 52 – 60.

Гончаренко М. Наша мета – суттєве підвищення якості освіти / М. Гончаренко // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – 20 лютого (№ 8).

Горох В. П. Використання міжнародних порівняльних досліджень якості освіти в національних системах моніторингу якості освіти / В. П. Горох // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 26 – 28.

Гриневич Л. Методологічні засади цілісності системи моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Освіта і управління : науково-практичний журнал / Президія АН вищої школи України. – Київ, 2010. – Т. 13, ч. 4. – С. 18 – 25.

Коротков Е. Концепція якості освіти [Електронний ресурс] / Е. Коротков // Освіта.ua. – 05.07.2006. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/general/1342/>

Коцан І. Я. Університети на шляху до нової якості / І. Я. Коцан // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – С. 83 – 87. – (Філософія. Політологія ; Вип. 94/96). – ISSN 1728-3817

Мазаракі А. Майбутнє вищої освіти: думка експертів / А. Мазаракі // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 18 лютого (№ 7). – С. 4.

Пашков А. П. Якість професорсько-викладацького складу ВНЗ – запорука ефективної підготовки фахівців / А. П. Пашков, Л. А. Нападівська // Держава та регіони : науково-виробничий журнал / Класичний приватний ун-т. – Запоріжжя, 2012. – С. 228 – 234. – (Економіка та підприємництво ; № 2 (65)).

Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін [Електронний ресурс] / Національна Академія педагогічних наук України. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/442/>

Ятокіна В. В., Пузырева И. Ю. Положение об оценке качества обучения и воспитания в детском доме / В. В. Ятокіна, И. Ю. Пузырева, // Работа социального педагога в школе и микрорайоне. – 2013. – № 1. – С. 111 – 116.

САМОСТІЙНА РОБОТА 1.1.

А. Розкрити зміст основних понять теми.

Б. Перекласти основну інформацію теми мовою таблиць, схем, графіків.

В. На основі опрацьованої наукової літератури виконати такі завдання:

1. Проаналізувати освітнє законодавство України в контексті проблеми забезпечення якості освіти (на вибір – у сфері дошкільної, початкової, середньої, вищої освіти). Підготувати експертний висновок про ефективність державної політики щодо забезпечення якості освіти (в обраній сфері).

2. Розробити рекомендації щодо забезпечення якості освіти на рівні держави (в обраній сфері).

Список рекомендованої літератури до теми 1.

Основна література:

Антохов А. А. Якість вищої освіти в системі забезпечення відповідності регіонального ринку освітніх послуг та ринку праці / А. А. Антохов // Регіональна

економіка : науково-практичний журнал / НАН України; Мін.ек.Укр; Ін-т регіональних досліджень НАН України. – Львів, 2010. – № 2 (56). – С. 151 – 157.

Бодненко Д. М., Жильцов О. Б., Лещинський О. Л., Мазур Н. П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник / Д. М. Бодненко, О. Б. Жильцов, О. Л. Лещинський, Н. П. Мазур. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 276 с.

Будак В. Якість педагогічної освіти – умова сталого інноваційного розвитку держави / В. Будак // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського : Педагогічна освіта: історія, технології, педагогічна майстерність, професіоналізм : зб. наук. праць / Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2013. – С. 17 – 21. – (Серія: Педагогічні науки ; вип. 1.40 (92)).

Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі: практич. посіб. / За ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво Компанія «Манускрипт», 2014. – 168 с.

Гриценко М. В. Забезпечення якості та доступності університетської освіти в «трикутнику» освіта-дослідження-інновації / М. В. Гриценко // Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики» : 21 – 22 берез. 2013 р. / «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики», міжнар. наук.-теорет. конф. – Київ : НАКККіМ, 2013. – С. 137 – 140.

Глобалізація і якість освіти / Є. В. Кузьмінський, О. М. Швед, К. О. Щурська, О. В. Швед, В. П. Новіков // Вісник Національної академії наук України : загальнонауковий та громадсько-політичний журнал / Національна академія наук України. – Київ, 2013. – № 6. – С. 52 – 60.

Гончаренко М. Наша мета – суттєве підвищення якості освіти / М. Гончаренко // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – 20 лютого (№ 8)

Державні стандарти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>

Забезпечення якості у системі професійної освіти і навчання [Електронний ресурс] ; пер. з англ. – варіант від 19.09.13. – Режим доступу: http://www.ipq.org.ua/upload/files/files/03_Novyny/2015.03.18_Twinning_final_conference/Quality%20assurance-%20UKR%20.pdf

Імператив якості: вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту: навч. посіб. / За ред. Т. Добка, М. Головянко, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво «Компанія «Манускрипт»», 2014. – 572 с.

Концепція забезпечення якості вищої освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf

Лігум Ю. С. Якість освіти і новітні технології навчання в контексті інтеграції в європейський освітній простір / Ю. С. Лігум // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 2 (71). – С. 22 – 27.

Луговий В. І. Чинники і умови забезпечення якості вищої освіти в Україні в процесі євроінтеграції / В. І. Луговий, Ж. В. Таланова // Вісник Київського

національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – С. 98 – 103. – (Філософія. Політологія ; Вип. 94/96).

Ляшенко О. Українська школа на шляху до якісної освіти / О. Ляшенко // Директор школи, ліцею, гімназії : всеукраїнський науково-практичний журнал : фахове видання з педагогічних та психологічних наук / М-во освіти і науки, молоді та спорту України ; АПНУ ; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – Київ, 2011. – № 4. – С. 60 – 63.

Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики» : 21 – 22 берез. 2013 р. / М-во культури України ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв [та ін.]; [редкол.: Чернець В. Г. (голова) та ін.]. – Київ : НАКККІМ, 2013. – 257, [1] с. : табл. – Бібліогр. в кінці ст.

Михайліченко М. Якість вищої освіти як провідний імператив Болонських угод / М. Михайліченко, В. Шинкарук // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 14 – 18.

Набок М. В. Якість загальної середньої освіти як засіб оцінювання ефективності управління освітою регіону / М. В. Набок // Педагогіка і психологія : вісник НАПН України : науково-теоретичний та інформаційний вісник / Національна акад. пед. наук України. – Київ, 2012. – № 4 (77). – С. 80 – 87.

Огнев'юк В. Основні тенденції розвитку сучасної освіти / В. Огнев'юк // польсько-український / українсько-польський щорічник «Освітологія». – К.: ВП «Едельвейс». – 2013. – Випуск II. – 170с. – С. 9 – 14.

Огнев'юк В. Реформування – як сутнісна характеристика сучасної освіти. / В. Огнев'юк / Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія: монографія / за ред. Василя Кремена, Тадеуша Левовицького, Віктора Огнев'юка, Світлани Сисоєвої. – К.: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2013. – 460 с.

Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – 2014 – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Сидоренко О. Л. Якість загальної середньої освіти крізь призму ЗНО: до питання про створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 29 – 31.

Сисоєва С. О. Освіта у сучасному світі / С. О. Сисоєва / Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 15 груд. 2010 р. / МОН України, НАПН України, ГУОН КМДА, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка та ін. / За заг. ред. Огнев'юка В. О. [редкол.: В. О. Огнев'юк, Л. Л. Хоружа, С. О. Сисоєва, Г.С. Лозко]. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. – 192 с.

Сисоєва С. Освітні реформи: освітологічний контекст / С. Сисоєва // Освітологія: науково-методичний щорічник / Київський ун-т ім. Бориса Грінченка; Вища педагогічна школа Спільки польських вчителів. – Варшава ; Київ, 2013. – № 2. – С. 36 – 45.

Софій Н. З., Панченко А. Гн. Державно-громадське оцінювання діяльності загальноосвітнього навчального закладу / Н. З. Софій, А. Гн. Панченко // Директор школи. – 2012. – 9(69). – С. 16 – 39.

Тараненко Ю. К. Інноваційні технології контролю якості освіти / Ю. К. Тараненко, Н. О. Різун // Академічний огляд. Економіка та підприємництво :

науково-практичний журнал / Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ, 2012. – № 1 (36). – С. 19 – 25.

Шелюк Л. Якість освіти як пріоритет її розвитку в Україні / Л. Шелюк // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / М-во освіти і науки України ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти НАПН України. – Київ, 2014. – № 1 (52). – С. 72 – 78.

Шинкарук В. Шлях до якісної вищої освіти / В. Шинкарук // Дзеркало тижня : інформаційно-аналітичний тижневик. – Київ, 2013. – 23 лютого – 1 березня (№ 7). – С. 12.

Щудло С. А. Якість освіти у вищій школі: виклики суспільства знань / С. А. Щудло // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»: збірник наукових праць / Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія». – Харків, 2010. – Т. 16. – С. 165 – 172.

CEDEFOP «Glossary of quality in education and training», Publications Office of the European Union, Luxembourg 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://libserver.cedefop.europa.eu/F/3L5X7H9UVIJBTTUYN1G19KYFGL9J5G727CVIV2SS38GBYAT7J-15330?func=full-set-set&set_number=000122&set_entry=000022&format=999

Додаткова література:

Аналітична доповідь про стан моніторингу якості освіти в Україні : Міжнародна благодійна організація «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти» // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2012. – № 7/8. – С. 13 – 67.

Будак В. Д. Якість вищої педагогічної освіти в умовах євроінтеграційних процесів / В. Д. Будак, О. М. Пехота // Науковий вісник Миколаївського державного університету ім. В. О. Сухомлинського : збірник наукових праць / Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2013. – С. 5 – 9. – (Серія «Педагогічні науки»; вип. 1.43 (98)).

Глобалізація і якість освіти / Є. В. Кузьмінський, О. М. Швед, К. О. Щурська, О. В. Швед, В. П. Новіков // Вісник Національної академії наук України : загальнонауковий та громадсько-політичний журнал / Національна академія наук України. – Київ, 2013. – № 6. – С. 52 – 60.

Гончаренко М. Наша мета – суттєве підвищення якості освіти / М. Гончаренко // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – 20 лютого (№ 8)

Горох В. П. Використання міжнародних порівняльних досліджень якості освіти в національних системах моніторингу якості освіти / В. П. Горох // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 26 – 28.

Гриневич Л. Методологічні засади цілісності системи моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Освіта і управління : науково-практичний журнал / Президія АН вищої школи України. – Київ, 2010. – Т. 13, ч. 4. – С. 18 – 25.

Ільськова С. У контексті поняття [Електронний ресурс] / С. Ільськова // Перший інформаційний портал КНЕУ. – Режим доступу: http://sarkneu.at.ua/index/komisija_z_pitan_pidvishhennja_jakosti_osviti/0-20

Коротков Е. Концепція якості освіти [Електронний ресурс] / Е. Коротков // Освіта. ua. – 05.07.2006. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/general/1342/>

Коцан І. Я. Університети на шляху до нової якості / І. Я. Коцан // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – С. 83 – 87. – (Філософій. Політологія ; Вип. 94/96). – ISSN 1728-3817

Мазаракі А. Майбутнє вищої освіти: думка експертів / А. Мазаракі // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 18 лютого (№ 7). – С. 4.

Огнев'юк В. Розвиток в університетській освіті акме-компетентнісного потенціалу майбутнього фахівця / В. Огнев'юк // Акмеологія – наука ХХІ століття: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конфер. / заг. ред. В.О. Огнев'юка. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – 230с. – С. 6 – 10.

Огнев'юк В. Роль освіти у формуванні цінностей демократичного суспільства / В. Огнев'юк // Культурно-історична спадщина Польщі та України як чинник розвитку полікультурної освіти: зб. наук. праць / за ред. Василя Кременя, Тадеуша Левовицького, Світлани Сисосвої. – Хмельницький: ПП Заколотний М.І., 2011. – 433 с.

Пашков А. П. Якість професорсько-викладацького складу ВНЗ – запорука ефективної підготовки фахівців / А. П. Пашков, Л. А. Нападівська // Держава та регіони : науково-виробничий журнал / Класичний приватний ун-т. – Запоріжжя, 2012. – С. 228 – 234. – (Економіка та підприємництво ; № 2 (65)).

Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін [Електронний ресурс] / Національна Академія педагогічних наук України. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/442/>

Силадій І. Якісна освіта в контексті управління впровадженням інновацій / І. Силадій // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / МОНУ ; Нац. акад. пед. наук України ; Ін-т вищ. освіти НАПН України та ін. – Київ, 2011. – № 4 (43). – С. 105 – 112.

Сисосва С. О. Освіта як об'єкт дослідження / С. О. Сисосва // Шлях освіти: науково-методичний журнал. – К.: Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Асоціація працівників гімназій і ліцеїв України. – 2011. – № 2 – 48 с. – С. 5 – 11.

ТЕМА 2.

СТАНДАРТИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВИТИ

ЛЕКЦІЯ 2.

«Цикл якості», або чотири етапи процесу забезпечення якості: планування; впровадження, оцінювання; перегляд.

Методи забезпечення якості освіти: опитування; аналіз документації; спостереження; інтерв'ю; використання існуючих статистичних даних.

Показники / критерії якості освіти: стан матеріально-технічної бази навчального закладу; якість інфраструктури; якість викладацького складу; якість навчальних програм; якість студентів / учнів; якість

знань; інноваційна активність керівництва; впровадження інновацій; затребуваність випускників; досягнення випускників.

Вимірювані цілі та стандарти. Необхідні ресурси в процесі забезпечення якості освіти. Внутрішні та зовнішні процедури забезпечення якості: самооцінювання; інспекції, акредитація, ліцензування, сертифікація; вебсайт; міжінституційні опитування студентів; рейтингування. Механізми зворотного зв'язку. Відкритий доступ до результатів оцінки.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2.1.

Реалізація стандартів щодо забезпечення якості освіти: український і міжнародний досвід

План

1. Вітчизняні та європейські стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості освіти: порівняльний аспект.
2. Агенції із забезпечення якості освіти: український і міжнародний досвід.
3. Проблема співставлення ініціатив із забезпечення якості освіти на міжнародному та національному рівнях.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 2.1.

Основна література:

Антонюк Л. А. Європейський пріоритет – якість університетської вищої освіти / Л. А. Антонюк // Міжнародна наукова конференція «Ідея університету: сучасний дискурс»: матеріали конф., 26 – 27 трав. 2011 р., м. Київ / «Ідея університету: сучасний дискурс», міжнар. наук. конф. – Київ: Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2011. – С. 80 – 81.

Антохов А. А. Якість вищої освіти в системі забезпечення відповідності регіонального ринку освітніх послуг та ринку праці / А. А. Антохов // Регіональна економіка: науково-практичний журнал / НАН України; Мін.ек.Укр; Ін-т регіональних досліджень НАН України. – Львів, 2010. – № 2 (56). – С. 151 – 157.

Бодненко Д. М., Жильцов О. Б., Лещинський О. Л., Мазур Н. П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник / Д. М. Бодненко, О. Б. Жильцов, О. Л. Лещинський, Н. П. Мазур. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 276 с.

Бухарестське Комюніке. Використання нашого потенціалу з найбільшою користю: консолідація Європейського простору вищої освіти [Електронний ресурс].

– Бухарест, 26 та 27 квітня 2012 р. – Режим доступу: <http://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/bolonskij-proczes/buxarestske-komyunike.html>

Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі: практ. посіб. / За ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво Компанія «Манускрипт», 2014. – 168 с.

Глобалізація і якість освіти / Є. В. Кузьмінський, О. М. Швед, К. О. Щурська, О. В. Швед, В. П. Новіков // Вісник Національної академії наук України : загальнонауковий та громадсько-політичний журнал / Національна академія наук України. – Київ, 2013. – № 6. – С. 52 – 60.

Гончаренко М. Наша мета – суттєве підвищення якості освіти / М. Гончаренко // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – 20 лютого (№ 8)

Горох В. П. Використання міжнародних порівняльних досліджень якості освіти в національних системах моніторингу якості освіти / В. П. Горох // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 26 – 28.

Державні стандарти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>

Декларація Європейської Комісії и министров профессионального образования европейских стран по развитию сотрудничества в области профессионального образования и обучения в Европе, принятая на заседании 29 – 30 ноября 2002 года в Копенгагене (Копенгагенская декларация) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.volgmed.ru/uploads/files/2012-1/8787-kopengagenskaya_deklaraciya.doc

Забезпечення якості у системі професійної освіти і навчання [Електронний ресурс] ; пер. з англ. – варіант від 19.09.13. – Режим доступу: http://www.ipq.org.ua/upload/files/files/03_Novyny/2015.03.18_Twinning_final_conference/Quality%20assurance-%20UKR%20.pdf

Концепція забезпечення якості вищої освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf

Коротков Е. Концепція якості освіти [Електронний ресурс] / Е. Коротков // Освіта.ua. – 05.07.2006. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/general/1342/>

Луговий В. І. Чинники і умови забезпечення якості вищої освіти в Україні в процесі євроінтеграції / В. І. Луговий, Ж. В. Таланова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – С. 98 – 103. – (Філософія. Політологія ; Вип. 94/96).

Михайліченко М. Якість вищої освіти як провідний імператив Болонських угод / М. Михайліченко, В. Шинкарук // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 14 – 18.

Огнев'юк В. Основні тенденції розвитку сучасної освіти / В. Огнев'юк // польсько-український / українсько-польський щорічник «Освітologia». – К.: ВП «Едельвейс». – 2013. – Випуск II. – 170с. – С. 9 – 14.

Олейникова О. Н., Муравьева А. А., Аксёнова Н. М. Обеспечение качества профессионального образования и обучения в Европе: современное состояние и основные тенденции / О. Н. Олейникова, А. А. Муравьева, Н. М. Аксёнова. – М. : АНО Центр ИРПО, 2011. – 100 с.

Пашков А. П. Якість професорсько-викладацького складу ВНЗ – запорука ефективної підготовки фахівців / А. П. Пашков, Л. А. Нападівська // Держава та регіони : науково-виробничий журнал / Класичний приватний ун-т – Запоріжжя, 2012. – С. 228 – 234. – (Економіка та підприємництво ; № 2 (65)).

Петросян Г. Процесс обеспечения качества профессионального образования / Г. Петросян // Личность и культура. – 2013. – № 3. – С. 63 – 66.

Прилипка С. М. Якість вищої освіти України в контексті Болонського процесу / С. М. Прилипка, Г. П. Клімова // Право та інновації : науково-практичний журнал / Нац. акад. правових наук України ; Н.-д. ін-т правового забезпеч. інновац. розвитку. – Харків, 2014. – № 1/2 (5/6). – С. 80 – 87.

Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – 2014 – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Сисоєва С. О. Освіта у сучасному світі / С. О. Сисоєва // Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 15 груд. 2010 р. / МОН України, НАПН України, ГУОН КМДА, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка та ін. / За заг. ред. Огнев'юка В. О. [редкол.: В. О. Огнев'юк, Л. Л. Хоружа, С. О. Сисоєва, Г.С. Лозко]. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. – 192 с.

Сисоєва С. Освітні реформи: освітологічний контекст / С. Сисоєва // Освітологія: науково-методичний щорічник / Київський ун-т ім. Бориса Грінченка; Вища педагогічна школа Спільки польських вчителів. – Варшава ; Київ, 2013. – № 2. – С. 36 – 45.

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти [Електронний ресурс] / Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu/indirme/esg/ESG%20in%20Ukrainian.pdf>

Старостина С. Е., Казачек, Н. А. Система гарантії якості освіти / С. Е. Старостина, Н. А. Казачек // Стандарти та якість. – 2013. – № 10. – С. 104 – 107.

Туринський процес 2014 [Електронний ресурс]. – Європейський фонд освіти, 2014. – 62 с. – С. 7. – Режим доступу: [http://www.etf.europa.eu/webatt.nsf/0/1BF7B0A0EF7C6D12C1257C9A0054A861/\\$file/Torino%20Process%202014_RU.pdf](http://www.etf.europa.eu/webatt.nsf/0/1BF7B0A0EF7C6D12C1257C9A0054A861/$file/Torino%20Process%202014_RU.pdf)

European Association for Quality Assurance in Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu>

European Association of Institutions in Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurashe.eu>

European Quality Assurance in Vocational Education and Training. – Режим доступу: <http://www.eqavet.eu/gns/home.aspx>

European Quality Assurance Reference Framework [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eqavet.eu/gns/policy-context/european-quality-assurance-reference-framework.aspx>

European Quality Assurance Register [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eqar.eu>

European Students' Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.esu-online.org>

European University Association [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eua.be/Home.aspx>

Додаткова література:

Аналітична доповідь про стан моніторингу якості освіти в Україні : Міжнародна благодійна організація «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти» // Вісник ПІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2012. – № 7/8. – С. 13 – 67.

Гриневич Л. Концептуальні засади системи індикаторів національного моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Вісник ПІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти, видавництво «Факт». – Харків, 2009. – № 6. – С. 11 – 16.

Гриценко М. В. Забезпечення якості та доступності університетської освіти в «трикутнику» освіта-дослідження-інновації / М. В. Гриценко // Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики» : 21 – 22 берез. 2013 р. / «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики», міжнар. наук.-теорет. конф. – Київ : НАКККіМ, 2013. – С. 137 – 140.

Лігум Ю. С. Якість освіти і новітні технології навчання в контексті інтеграції в європейський освітній простір / Ю. С. Лігум // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 2 (71). – С. 22 – 27.

Мазаракі А. Майбутнє вищої освіти: думка експертів / А. Мазаракі // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 18 лютого (№ 7). – С. 4.

Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики» : 21 – 22 берез. 2013 р. / М-во культури України ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв [та ін.] ; [редкол.: Чернець В. Г. (голова) та ін.]. – Київ : НАКККіМ, 2013. – 257, [1] с. : табл. – Бібліогр. в кінці ст.

Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін [Електронний ресурс] / Національна Академія педагогічних наук України. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/442/>

Силадій І. Якісна освіта в контексті управління впровадженням інновацій / І. Силадій // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / МОНУ ; Нац. акад. пед. наук України ; Ін-т вищ. освіти НАПН України та ін. – Київ, 2011. – № 4 (43). – С. 105 – 112.

Топчий Т. В. Возможности участия Украины в международном мониторинге непрерывного образования / Т. В. Топчий // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія» : збірник наукових праць / Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія». – Харків, 2011. – Т. 17. – С. 65 – 73.

Шелюк Л. Якість освіти як пріоритет її розвитку в Україні / Л. Шелюк // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / М-во освіти і науки України ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти НАПН України. – Київ, 2014. – № 1 (52). – С. 72 – 78.

САМОСТІЙНА РОБОТА 2.1.

А. Розкрити зміст основних понять теми.

Б. Перекласти основну інформацію теми мовою таблиць, схем, графіків.

В. На основі опрацьованої наукової літератури виконати такі завдання:

1. Розробити рекомендації щодо забезпечення якості освітньої діяльності структурного підрозділу навчального закладу (методичного кабінету, кафедри, лабораторії, адміністративної одиниці).

2. Розробити Кодекс Якості для вихователя / вчителя / викладача / управлінця в галузі освіти (на вибір).

Список рекомендованої літератури до теми 2.

Основна література:

Андрюшина О. Теоретико-методологічні засади використання індикаторів моніторингу якості освіти в США / О. Андрюшина // Вища школа : науково-практичне видання / М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – № 8. – С. 104 – 113.

Антонюк Л. А. Європейський пріоритет – якість університетської вищої освіти / Л. А. Антонюк // Міжнародна наукова конференція «Ідея університету: сучасний дискурс»: матеріали конф., 26 – 27 трав. 2011 р., м. Київ / «Ідея університету: сучасний дискурс», міжнар. наук. конф. – Київ : Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2011. – С. 80 – 81.

Антохов А. А. Якість вищої освіти в системі забезпечення відповідності регіонального ринку освітніх послуг та ринку праці / А. А. Антохов // Регіональна економіка : науково-практичний журнал / НАН України; Мін.ек.Укр; Ін-т регіональних досліджень НАН України. – Львів, 2010. – № 2 (56). – С. 151 – 157.

Бодненко Д. М., Жильцов О. Б., Лещинський О. Л., Мазур Н. П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник / Д. М. Бодненко, О. Б. Жильцов, О. Л. Лещинський, Н. П. Мазур. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 276 с.

Бухарестське Комюніке. Використання нашого потенціалу з найбільшою користю: консолідація Європейського простору вищої освіти [Електронний ресурс]. – Бухарест, 26 та 27 квітня 2012 р. – Режим доступу: <http://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/bolonskij-proczes/buxarestske-komyunike.html>

Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі: практ. посіб. / За ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво Компанія «Манускрипт», 2014. – 168 с.

Глобалізація і якість освіти / Є. В. Кузьмінський, О. М. Швед, К. О. Щурська, О. В. Швед, В. П. Новіков // Вісник Національної академії наук України : загальнонауковий та громадсько-політичний журнал / Національна академія наук України. – Київ, 2013. – № 6. – С. 52 – 60.

Гончаренко М. Наша мета – суттєве підвищення якості освіти / М. Гончаренко // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – 20 лютого (№ 8)

Горох В. П. Використання міжнародних порівняльних досліджень якості освіти в національних системах моніторингу якості освіти / В. П. Горох // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 26 – 28.

Гриневич Л. Концептуальні засади системи індикаторів національного моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти, видавництво «Факт». – Харків, 2009. – № 6. – С. 11 – 16.

Державні стандарти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>

Декларация Европейской Комиссии и министров профессионального образования европейских стран по развитию сотрудничества в области профессионального образования и обучения в Европе, принятая на заседании 29 – 30 ноября 2002 года в Копенгагене (Копенгагенская декларация) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.volgmed.ru/uploads/files/2012-1/8787-kopengagenskaya_deklaraciya.doc

Забезпечення якості у системі професійної освіти і навчання [Електронний ресурс] ; пер. з англ. – варіант від 19.09.13. – Режим доступу: http://www.ipq.org.ua/upload/files/files/03_Novyny/2015.03.18_Twinning_final_conference/Quality%20assurance-%20UKR%20.pdf

Колесников А., Лебедева И. Образовательная услуга: оценка социально-педагогической эффективности на основе статистических методов / А. Колесников, И. Лебедева // Проблемы теории и практики управления. – 2013. – № 9. – С. 115 – 121.

Колесников А. Статистический анализ факторов удовлетворенности учащихся образовательными программами / Лебедева, И. // Педагогические измерения. – 2013. – № 3. – С. 45 – 59.

Концепція забезпечення якості вищої освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf

Коротков Е. Концепція якості освіти [Електронний ресурс] / Е. Коротков // Освіта.ua. – 05.07.2006. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/general/1342/>

Луговий В. І. Чинники і умови забезпечення якості вищої освіти в Україні в процесі євроінтеграції / В. І. Луговий, Ж. В. Таланова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – С. 98 – 103. – (Філософія. Політологія ; Вип. 94/96).

Михайліченко М. Якість вищої освіти як провідний імператив Болонських угод / М. Михайліченко, В. Шинкарук // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 14 – 18.

Огнев'юк В. Основні тенденції розвитку сучасної освіти / В. Огнев'юк // польсько-український / українсько-польський щорічник «Освітологія». – К.: ВП «Едельвейс». – 2013. – Випуск II. – 170с. – С. 9 – 14.

Олейникова О. Н., Муравьева А. А., Аксенова Н. М. Обеспечение качества профессионального образования и обучения в Европе: современное состояние и основные тенденции / О. Н. Олейникова, А. А. Муравьева, Н. М. Аксенова. – М.: АНО Центр ИРПО, 2011. – 100 с.

Пашков А. П. Якість професорсько-викладацького складу ВНЗ – запорука ефективної підготовки фахівців / А. П. Пашков, Л. А. Нападковська // Держава та регіони : науково-виробничий журнал / Класичний приватний ун-т. – Запоріжжя, 2012. – С. 228 – 234. – (Економіка та підприємництво ; № 2 (65)).

Петросян Г. Процесс обеспечения качества профессионального образования / Г. Петросян // Личность и культура. – 2013. – № 3. – С. 63 – 66.

Прилипко С. М. Якість вищої освіти України в контексті Болонського процесу / С. М. Прилипко, Г. П. Клімова // Право та інновації : науково-практичний журнал / Нац. акад. правових наук України ; Н.-д. ін-т правового забезпеч. інновац. розвитку. – Харків, 2014. – № 1/2 (5/6). – С. 80 – 87.

Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. [Електронний ресурс]. – 2014 – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Романенко Ю. А. Еталон знань як елемент моніторингу вищої освіти / Ю. А. Романенко // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 3 (72). – С. 42 – 50.

Саблукова А. В. Общественное мнение как инструмент социальной экспертизы в сфере образования / А. В. Саблукова // Право и образование. – 2013. – № 7. – С. 41 – 56.

Сисоева С. О. Освіта у сучасному світі / С. О. Сисоева / Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 15 груд. 2010 р. / МОН України, НАПН України, ГУОН КМДА, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка та ін. / За заг. ред. Огнев'юка В. О. [редкол.: В. О. Огнев'юк, Л. Л. Хоружа, С. О. Сисоева, Г.С. Лозко]. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. – 192 с.

Сисоева С. Освітні реформи: освітологічний контекст / С. Сисоева // Освітологія: науково-методичний щорічник / Київський ун-т ім. Бориса Грінченка; Вища педагогічна школа Спільки польських вчителів. – Варшава ; Київ, 2013. – № 2. – С. 36 – 45.

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти [Електронний ресурс] / Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu/indirme/esg/ESG%20in%20Ukrainian.pdf>

Старостина С. Е., Казачек, Н. А. Система гарантії якості освіти / С. Е. Старостина, Н. А. Казачек // Стандарти та якість. – 2013. – № 10. – С. 104 – 107.

Темирова А. Експертиза і акредитація: путь к созданию целостной системы // Качество образования. – 2013. – № 8. – С. 4 – 8.

Туринський процес 2014 [Електронний ресурс]. Європейський фонд образования, 2014. – 62 с. – С. 7. – Режим доступу: [http://www.etf.europa.eu/webatt.nsf/0/1BF7B0A0EF7C6D12C1257C9A0054A861/\\$file/Torino%20Process%202014_RU.pdf](http://www.etf.europa.eu/webatt.nsf/0/1BF7B0A0EF7C6D12C1257C9A0054A861/$file/Torino%20Process%202014_RU.pdf)

Шелюк Л. Якість освіти як пріоритет її розвитку в Україні / Л. Шелюк // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / М-во освіти і науки України ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти НАПН України. – Київ, 2014. – № 1 (52). – С. 72 – 78.

Шинкарук В. Шлях до якісної вищої освіти / В. Шинкарук // Дзеркало тижня : інформаційно-аналітичний тижневик. – Київ, 2013. – 23 лютого – 1 березня (№ 7). – С. 12.

Шулікін Д. Якість освіти підвищуватимуть на всіх «фронтах» / Д. Шулікін // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 8 квітня (№ 14). – С. 4.

European Association for Quality Assurance in Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu>

European Association of Institutions in Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurashe.eu>

European Quality Assurance in Vocational Education and Training [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eqavet.eu/gns/home.aspx>

European Quality Assurance Reference Framework [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eqavet.eu/gns/policy-context/european-quality-assurance-reference-framework.aspx>

European Quality Assurance Register [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eqar.eu>

European Students' Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.esu-online.org>

European University Association [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eua.be/Home.aspx>

Додаткова література:

Аналітична доповідь про стан моніторингу якості освіти в Україні : Міжнародна благодійна організація «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти» // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2012. – № 7/8. – С. 13 – 67.

Гелясіна Е. В. Показатели качества как основная характеристика оценки дистанционного повышения квалификации педагогов / Е. В. Гелясіна // Дистанционное и виртуальное обучение. – 2013. – № 8. – С. 43 – 61.

Гриневич Л. Методологічні засади цілісності системи моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Освіта і управління : науково-практичний журнал / Президія АН вищої школи України. – Київ, 2010. – Т. 13, ч. 4. – С. 18 – 25.

Гриченко М. В. Забезпечення якості та доступності університетської освіти в «трикутнику» освіта-дослідження-інновації / М. В. Гриченко // Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики»: 21 – 22 берез. 2013 р. / «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики», міжнар. наук.-теорет. конф. – Київ : НАКККіМ, 2013. – С. 137 – 140.

Коцан І. Я. Університети на шляху до нової якості / І. Я. Коцан // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – С. 83 – 87. – (Філософія. Політологія; Вип. 94/96). – ISSN 1728-3817

Лігум Ю. С. Якість освіти і новітні технології навчання в контексті інтеграції в європейський освітній простір / Ю. С. Лігум // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 2 (71). – С. 22 – 27.

Мазаракі А. Майбутнє вищої освіти: думка експертів / А. Мазаракі // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 18 лютого (№ 7). – С. 4.

Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики» : 21 – 22 берез. 2013 р. / М-во культури України ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв [та ін.] ; [редкол.: Чернець В. Г. (голова) та ін.]. – Київ : НАКККіМ, 2013. – 257, [1] с. : табл. – Бібліогр. в кінці ст.

Петросян Г. Процес забезпечення якості професійного образования / Г. Петросян // Личность и культура. – 2013. – № 3. – С. 63 – 66.

Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін [Електронний ресурс] / Національна Академія педагогічних наук України. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/442/>

Силадій І. Якісна освіта в контексті управління впровадженням інновацій / І. Силадій // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / МОНУ ; Нац. акад. пед. наук України ; Ін-т вищ. освіти НАПН України та ін. – Київ, 2011. – № 4 (43). – С. 105 – 112.

Тараненко Ю. К. Інноваційні технології контролю якості освіти / Ю. К. Тараненко, Н. О. Різун // Академічний огляд. Економіка та підприємництво : науково-практичний журнал / Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ, 2012. – № 1 (36). – С. 19 – 25.

Топчий Т. В. Возможности участия Украины в международном мониторинге непрерывного образования / Т. В. Топчий // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія» : збірник наукових праць / Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія». – Харків, 2011. – Т. 17. – С. 65 – 73.

Шелюк Л. Якість освіти як пріоритет її розвитку в Україні / Л. Шелюк // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / М-во освіти і науки України ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти НАПН України. – Київ, 2014. – № 1 (52). – С. 72 – 78.

CEDEFOP «Glossary of quality in education and training», Publications Office of the European Union, Luxembourg 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://libserver.cedefop.europa.eu/F/3L5X7H9UVIJBTTUYN1G19KYFGL9J5G727CVIV2SS38GBYAT7J-15330?func=full-set-set&set_number=000122&set_entry=000022&format=999

ТЕМА 3.

ЕКСПЕРТНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ СУПРОВІД ПРОЦЕСІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ЛЕКЦІЯ 3.

Технології експертно-консультаційного супроводу процесів забезпечення якості освіти.

Експертний супровід внутрішніх процесів забезпечення якості освіти: визначення політики закладу і процедур забезпечення якості; затвердження, моніторинг і періодичний перегляд навчальних програм; визначення критеріїв, правил і процедур оцінювання студентів; визначення процедур і критеріїв забезпечення якості викладацького складу; перегляд і вдосконалення ефективності інформаційних служб, служб підтримки та навчальних ресурсів.

Експертний супровід зовнішнього забезпечення якості освіти: розробка процесів зовнішнього забезпечення якості; визначення основних критеріїв якості освіти.

Експертний супровід у забезпеченні якості діяльності агенцій із зовнішнього забезпечення якості: визначення критеріїв і процедури підзвітності.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 3.1.

Компетентісна характеристика експерта із забезпечення якості освіти

План

1. Спеціалізації в експертній освітній діяльності.
2. Критерії та показники ефективності діяльності експерта з якості освіти.
3. Методи і технології експертного супроводу забезпечення якості освіти.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 3.1.

Основна література:

Бодненко Д. М., Жильцов О. Б., Лещинський О. Л., Мазур Н. П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник / Д. М. Бодненко, О. Б. Жильцов, О. Л. Лещинський, Н. П. Мазур. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 276 с.

Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі: практ. посіб. / За ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво Компанія «Манускрипт», 2014. – 168 с.

Гелясіна Е. В. Показатели качества как основная характеристика оценки дистанционного повышения квалификации педагогов / Е. В. Гелясіна // Дистанционное и виртуальное обучение. – 2013. – № 8. – С. 43 – 61.

Гончаренко М. Наша мета – суттєве підвищення якості освіти / М. Гончаренко // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – 20 лютого (№ 8)

Горох В. П. Використання міжнародних порівняльних досліджень якості освіти в національних системах моніторингу якості освіти / В. П. Горох // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 26 – 28.

Імператив якості: вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту: навч. посіб. / За ред. Т. Добка, М. Головянко, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво «Компанія «Манускрипт»», 2014. – 572 с.

Концепція забезпечення якості вищої освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf

Колесников А., Лебедева И. Образовательная услуга: оценка социально-педагогической эффективности на основе статистических методов / А. Колесников, И. Лебедева // Проблемы теории и практики управления. – 2013. – № 9. – С. 115 – 121.

Колесников А. Статистический анализ факторов удовлетворенности учащихся образовательными программами / А. Колесников // Педагогические измерения. – 2013. – № 3. – С. 45 – 59.

Лашенко Л. І. Використання результатів зовнішнього незалежного оцінювання для моніторингу якості освіти на регіональному рівні: досвід і перспективи / Л. І. Лашенко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 38 – 39.

Лігум Ю. С. Якість освіти і новітні технології навчання в контексті інтеграції в європейський освітній простір / Ю. С. Лігум // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 2 (71). – С. 22 – 27.

Моніторинг професійної діяльності вчителя: теорія і практика: метод. посіб. / За заг. ред. В.О. Огнев'юка, Л.Л. Хоружої / Огнев'юк В.О., Хоружа Л.Л. [та ін.]. – К.: КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2009. – 60 с. – Бібліогр. : с. 41 – 43.

Нобок М. В. Якість загальної середньої освіти як засіб оцінювання ефективності управління освітою регіону / М. В. Нобок // Педагогіка і психологія : вісник НАПН України : науково-теоретичний та інформаційний вісник / Національна акад. пед. наук України. – Київ, 2012. – № 4 (77). – С. 80 – 87.

Панченко А. Експертне оцінювання методичної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі [Електронний ресурс] / А. Панченко // Освітологічний дискурс, 2011, № 1 (3). – Режим доступу: <http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/viewFile/57/78>

Пашков А. П. Якість професорсько-викладацького складу ВНЗ – запорука ефективної підготовки фахівців / А. П. Пашков, Л. А. Нападівська // Держава та

регіони : науково-виробничий журнал / Класичний приватний ун-т. – Запоріжжя, 2012. – С. 228 – 234. – (Економіка та підприємництво ; № 2 (65)).

Петросян Г. Процес забезпечення якості професійного освіти / Г. Петросян // Личність і культура. – 2013. – № 3. – С. 63 – 66.

Приходько В. М. Вимірювання й оцінювання якості освіти у системі моніторингових досліджень освітньої діяльності загальноосвітніх навчальних закладів як предмет психологічного пізнання / В. М. Приходько // Актуальні проблеми психології : збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України / Ін-т психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Київ, 2013. – Т. 1, вип. 37/38 : Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. – С. 190 – 197.

Проблеми розбудови національної системи моніторингу якості освіти України // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 2.

Програма заходів із забезпечення якості освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Затверджена Ухвалою Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 7 листопада 2011 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Progr_zabezp_yakost_osv.doc

Раков С. А. Пропозиції до концепції національної системи моніторингу якості освіти (НС МЯО) / С. А. Раков // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 8 – 22.

Романенко Ю. А. Еталон знань як елемент моніторингу вищої освіти / Ю. А. Романенко // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 3 (72). – С. 42 – 50.

Саблукова А. В. Общественное мнение как инструмент социальной экспертизы в сфере образования / А. В. Саблукова // Право и образование. – 2013. – № 7. – С. 41 – 56.

Сисоева С. О. Освіта як об'єкт дослідження / С. О. Сисоева // Шлях освіти: науково-методичний журнал. – К.: Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Асоціація працівників гімназій і ліцеїв України. – 2011. – № 2 – 48 с. – С. 5 – 11.

Соболева Э. Зарубежная практика работы с экспертами по оценке качества / Э. Соболева // Качество образования. – 2013. – № 8. – С. 29 – 31.

Софій Н. З., Панченко А. Гн. Державно-громадське оцінювання діяльності загальноосвітнього навчального закладу / Н. З. Софій, А. Гн. Панченко // Директор школи. – 2012. – 9(69). – С. 16 – 39.

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти [Електронний ресурс] / Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu/indirme/esg/ESG%20in%20Ukrainian.pdf>

Старостина С. Е., Казачек, Н. А. Система гарантії якості освіти / С. Е. Старостина, Н. А. Казачек, // Стандарти і якість. – 2013. – № 10. – С. 104 – 107.

Тараненко Ю. К. Інноваційні технології контролю якості освіти / Ю. К. Тараненко, Н. О. Різун // Академічний огляд. Економіка та підприємництво :

науково-практичний журнал / Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ, 2012. – № 1 (36). – С. 19 – 25.

Темирова А. Экспертиза и аккредитация: путь к созданию целостной системы / А. Темирова // Качество образования. – 2013. – № 8. – С. 4 – 8.

Шостак А. «Як підрахувати якість освіти?» / А. Шостак // Сучасна освіта : всеукраїнський інформаційно-рекламний журнал / Фірма «Поіс-Плюс». – Київ, 2010. – № 9 (71). – С. 32 – 36.

Ятокина В. В., Пузырева И. Ю. Положение об оценке качества обучения и воспитания в детском доме / В. В. Ятокина, И. Ю. Пузырева, // Работа социального педагога в школе и микрорайоне. – 2013. – № 1. – С. 111 – 116.

European Association for Quality Assurance in Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu>

European Association of Institutions in Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurashe.eu>

European Quality Assurance in Vocational Education and Training [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eqavet.eu/gns/home.aspx>

European Quality Assurance Reference Framework [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eqavet.eu/gns/policy-context/european-quality-assurance-reference-framework.aspx>

European Quality Assurance Register [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eqar.eu>

European Students' Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.esu-online.org>

European University Association [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eua.be/Home.aspx>

Додаткова література:

Андропова Р. Е. Стимулирование эффективности образовательной деятельности в системе управления качеством образования / Р. Е. Андропова, И. И. Бурлакова, А. В. Курсаков // Право и образование. – 2013. – № 8. – С. 14 – 19.

Будак В. Якість педагогічної освіти – умова сталого інноваційного розвитку держави / В. Будак // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського : Педагогічна освіта: історія, технології, педагогічна майстерність, професіоналізм : зб. наук. праць / Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2013. – С. 17 – 21. – (Серія: Педагогічні науки ; вип. 1.40 (92)).

Будак В. Д. Якість вищої педагогічної освіти в умовах євроінтеграційних процесів / В.Д. Будак, О.М. Пехота // Науковий вісник Миколаївського державного університету ім. В. О. Сухомлинського : збірник наукових праць / Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2013. – С. 5 – 9. – (Серія «Педагогічні науки» ; вип. 1.43 (98)).

Гриневич Л. Методологічні засади цілісності системи моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Освіта і управління : науково-практичний журнал / Президія АН вищої школи України. – Київ, 2010. – Т. 13, ч. 4. – С. 18 – 25.

Гриневич Л. Концептуальні засади системи індикаторів національного моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти, видавництво «Факт». – Харків, 2009. – № 6. – С. 11 – 16.

Коротков Е. Концепція якості освіти [Електронний ресурс] / Е. Коротков // Освіта.ua. – 05.07.2006. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/general/1342/>

Кушерець Т. В. Якість педагогічної освіти в оцінках випускників та їх роботодавців / Т. В. Кушерець, О. П. Щотка // Соціологічні студії : науково-практичний журнал / Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – № 1. – С. 97 – 101.

Ляшенко О. Методологічні засади моніторингу якості освіти / О. Ляшенко // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 47 – 49.

Сидоренко О. Л. Визначення прогностичної валідності тестів як шлях до створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна / Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2010. – № 889. – С. 148 – 151. – (Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорії, методи ; Вип. 25).

Сидоренко О. Л. Якість загальної середньої освіти крізь призму ЗНО: до питання про створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 29 – 31.

Силадій І. Якісна освіта в контексті управління впровадженням інновацій / І. Силадій // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / МОНУ ; Нац. акад. пед. наук України ; Ін-т вищ. освіти НАПН України та ін. – Київ, 2011. – № 4 (43). – С. 105 – 112.

Шулікін Д. Якість освіти підвищуватимуть на всіх «фронтах» / Д. Шулікін // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 8 квітня (№ 14). – С. 4.

Щудло С. А. Якість освіти у вищій школі: виклики суспільства знань / С. А. Щудло // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»: збірник наукових праць / Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія». – Харків, 2010. – Т. 16. – С. 165 – 172.

САМОСТІЙНА РОБОТА 3.1.

А. Розкрити зміст основних понять теми.

Б. Перекласти основну інформацію теми мовою таблиць, схем, графіків.

В. На основі опрацьованої наукової літератури виконати такі завдання:

1. На основі Державних стандартів проаналізувати одну із навчальних програм (на вибір – для дошкільної / початкової / середньої

Гриневич Л. Концептуальні засади системи індикаторів національного моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти, видавництво «Факт». – Харків, 2009. – № 6. – С. 11 – 16.

Коротков Е. Концепція якості освіти [Електронний ресурс] / Е. Коротков // Освіта.ua. – 05.07.2006. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/general/1342/>

Кушерець Т. В. Якість педагогічної освіти в оцінках випускників та їх роботодавців / Т. В. Кушерець, О. П. Щотка // Соціологічні студії : науково-практичний журнал / Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – № 1. – С. 97 – 101.

Ляшенко О. Методологічні засади моніторингу якості освіти / О. Ляшенко // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 47 – 49.

Сидоренко О. Л. Визначення прогностичної валідності тестів як шлях до створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна / Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2010. – № 889. – С. 148 – 151. – (Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорії, методи ; Вип. 25).

Сидоренко О. Л. Якість загальної середньої освіти крізь призму ЗНО: до питання про створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 29 – 31.

Силадій І. Якісна освіта в контексті управління впровадженням інновацій / І. Силадій // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / МОНУ ; Нац. акад. пед. наук України ; Ін-т вищ. освіти НАПН України та ін. – Київ, 2011. – № 4 (43). – С. 105 – 112.

Шулікін Д. Якість освіти підвищуватимуть на всіх «фронтах» / Д. Шулікін // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 8 квітня (№ 14). – С. 4.

Щудло С. А. Якість освіти у вищій школі: виклики суспільства знань / С. А. Щудло // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»: збірник наукових праць / Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія». – Харків, 2010. – Т. 16. – С. 165 – 172.

САМОСТІЙНА РОБОТА 3.1.

А. Розкрити зміст основних понять теми.

Б. Перекласти основну інформацію теми мовою таблиць, схем, графіків.

В. На основі опрацьованої наукової літератури виконати такі завдання:

1. На основі Державних стандартів проаналізувати одну із навчальних програм (на вибір – для дошкільної / початкової / середньої

/ професійної / вищої освіти). Підготувати експертний висновок щодо її якості.

2. Підготувати експертний висновок щодо відповідності обраного для аналізу підручника (на вибір – для дошкільної / початкової / середньої / вищої освіти) до основних положень законодавчих актів, норм та вимог Міністерства освіти і науки України.

3. Сформувати критерії і показники якісної та ефективної діяльності вихователя / вчителя / педагога / освітнього менеджера (на вибір). Результати оформити у вигляді таблиці.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ) 1.1.

Тема: Забезпечення якості освітньої діяльності навчального закладу.

Мета: осмислення та розробка основних заходів, спрямованих на забезпечення якості освіти у навчальному закладі.

Завдання: на основі вивчення науково-педагогічної літератури, нормативних документів, практичного досвіду розробити Програму заходів із забезпечення якості освіти навчального закладу (на вибір – у дитячому садку, школі, професійно-технічному училищі, університеті) за таким планом:

1. Заходи, спрямовані на вдосконалення навчальних програм.
2. Заходи, спрямовані на підвищення кваліфікації педагогічних / науково-педагогічних працівників.
3. Заходи, спрямовані на вдосконалення методів викладання і підвищення рівня об'єктивності оцінювання.
4. Політика навчального закладу щодо формування контингенту вихованців / учнів / студентів.
5. Встановлення зворотних зв'язків між учасниками навчального процесу.
6. Самооцінка ефективності діяльності із забезпечення якості.

Список рекомендованої літератури до теми 3.

Основна література:

Аналітична доповідь про стан моніторингу якості освіти в Україні : Міжнародна благодійна організація «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти» //

Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2012. – № 7/8. – С. 13 – 67.

Бодненко Д. М., Жильцов О. Б., Лещинський О. Л., Мазур Н. П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник / Д. М. Бодненко, О. Б. Жильцов, О. Л. Лещинський, Н. П. Мазур. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 276 с.

Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі: практич. посіб. / За ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво Компанія «Манускрипт», 2014. – 168 с.

Гелясіна Е. В. Показатели качества как основная характеристика оценки дистанционного повышения квалификации педагогов / Е. В. Гелясіна // Дистанционное и виртуальное обучение. – 2013. – № 8. – С. 43 – 61.

Гончаренко М. Наша мета – суттєве підвищення якості освіти / М. Гончаренко // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – 20 лютого (№ 8)

Горох В. П. Використання міжнародних порівняльних досліджень якості освіти в національних системах моніторингу якості освіти / В. П. Горох // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 26 – 28.

Державні стандарти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>

Імператив якості: вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту: навч. посіб. / За ред. Т. Добка, М. Головянко, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво «Компанія «Манускрипт»», 2014. – 572 с.

Колесников А. Статистический анализ факторов удовлетворенности учащихся образовательными программами / А. Колесников // Педагогические измерения. – 2013. – № 3. – С. 45 – 59.

Колесников А., Лебедева И. Образовательная услуга: оценка социально-педагогической эффективности на основе статистических методов / А. Колесников, И. Лебедева // Проблемы теории и практики управления. – 2013. – № 9. – С. 115 – 121.

Концепція забезпечення якості вищої освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf

Лашенко Л. І. Використання результатів зовнішнього незалежного оцінювання для моніторингу якості освіти на регіональному рівні: досвід і перспективи / Л. І. Лашенко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 38 – 39.

Лігум Ю. С. Якість освіти і новітні технології навчання в контексті інтеграції в європейський освітній простір / Ю. С. Лігум // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 2 (71). – С. 22 – 27.

Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики» : 21 – 22 берез. 2013 р. / М-во культури України ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв [та ін.] ; [редкол.: Чернець В. Г. (голова) та ін.]. – Київ : НАКККіМ, 2013. – 257, [1] с. : табл. – Бібліогр. в кінці ст.

Моніторинг професійної діяльності вчителя: теорія і практика: метод. посіб. / За заг. ред. В.О. Огнев'юка, Л.Л. Хоружої / Огнев'юк В.О., Хоружа Л.Л. [та ін.]. – К.: КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2009. – 60 с. – Бібліогр. : с. 41 – 43.

Набок М. В. Якість загальної середньої освіти як засіб оцінювання ефективності управління освітньою регіоном / М. В. Набок // Педагогіка і психологія : вісник НАПН України : науково-теоретичний та інформаційний вісник / Національна акад. пед. наук України. – Київ, 2012. – № 4 (77). – С. 80 – 87.

Панченко А. Експертне оцінювання методичної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі [Електронний ресурс] / А. Панченко // Освітологічний дискурс, 2011, № 1 (3). – Режим доступу: <http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/viewFile/57/78>

Пашков А. П. Якість професорсько-викладацького складу ВНЗ – запорука ефективної підготовки фахівців / А. П. Пашков, Л. А. Нападівська // Держава та регіони : науково-виробничий журнал / Класичний приватний ун-т. – Запоріжжя, 2012. – С. 228 – 234. – (Економіка та підприємництво ; № 2 (65)).

Петросян Г. Процес забезпечення якості професійного образования / Г. Петросян // Личность и культура. – 2013. – № 3. – С. 63 – 66.

Приходько В. М. Вимірювання й оцінювання якості освіти у системі моніторингових досліджень освітньої діяльності загальноосвітніх навчальних закладів як предмет психологічного пізнання / В. М. Приходько // Актуальні проблеми психології : збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України / Ін-т психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Київ, 2013. – Т. 1, вип. 37/38 : Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. – С. 190 – 197.

Проблеми розбудови національної системи моніторингу якості освіти України // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 2.

Програма заходів із забезпечення якості освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Затверджена Ухвалою Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 7 листопада 2011 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Progr_zabezp_yakost_osv.doc

Раков С. А. Пропозиції до концепції національної системи моніторингу якості освіти (НС МЯО) / С. А. Раков // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 8 – 22.

Романенко Ю. А. Еталон знань як елемент моніторингу вищої освіти / Ю. А. Романенко // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 3 (72). – С. 42 – 50.

Саблукова А. В. Общественное мнение как инструмент социальной экспертизы в сфере образования / А. В. Саблукова // Право и образование. – 2013. – № 7. – С. 41 – 56.

Сисоєва С. О. Освіта як об'єкт дослідження / С. О. Сисоєва // Шлях освіти: науково-методичний журнал. – К.: Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Асоціація працівників гімназій і ліцеїв України. – 2011. – № 2 – 48 с. – С. 5 – 11.

Соболева Э. Зарубежная практика работы с экспертами по оценке качества / Э. Соболева // Качество образования. – 2013. – № 8. – С. 29 – 31.

Софій Н. З., Панченко А. Гн. Державно-громадське оцінювання діяльності заляжноосвітнього навчального закладу / Н. З. Софій, А. Гн. Панченко // Директор школи. – 2012. – 9(69). – С. 16 – 39.

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти [Електронний ресурс] / Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu/indirme/esg/ESG%20in%20Ukrainian.pdf>

Старостина С. Е., Казачек, Н. А. Система гарантии качества образования / С. Е. Старостина, Н. А. Казачек, // Стандарты и качество. – 2013. – № 10. – С. 104 – 107.

Тараненко Ю. К. Інноваційні технології контролю якості освіти / Ю. К. Тараненко, Н. О. Різун // Академічний огляд. Економіка та підприємництво : науково-практичний журнал / Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ, 2012. – № 1 (36). – С. 19 – 25.

Темирова А. Экспертиза и аккредитация: путь к созданию целостной системы / А. Темирова // Качество образования. – 2013. – № 8. – С. 4 – 8.

Шостак А. «Як підрахувати якість освіти?» / А. Шостак // Сучасна освіта : всеукраїнський інформаційно-рекламний журнал / Фірма «Поіс-Плюс». – Київ, 2010. – № 9 (71). – С. 32 – 36.

Ятокіна В. В., Пузырева И. Ю. Положение об оценке качества обучения и воспитания в детском доме / В. В. Ятокіна, И. Ю. Пузырева, // Работа социального педагога в школе и микрорайоне. – 2013. – № 1. – С. 111 – 116.

European Association for Quality Assurance in Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu>

European Association of Institutions in Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurashe.eu>

European Quality Assurance in Vocational Education and Training [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eqavet.eu/gns/home.aspx>

European Quality Assurance Reference Framework [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eqavet.eu/gns/policy-context/european-quality-assurance-reference-framework.aspx>

European Quality Assurance Register [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eqar.eu>

European Students' Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.esu-online.org>

European University Association [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eua.be/Home.aspx>

Додаткова література:

Андропова Р. Е. Стимулирование эффективности образовательной деятельности в системе управления качеством образования / Р. Е. Андропова, И. И. Бурлакова, А. В. Курсаков // Право и образование. – 2013. – № 8. – С. 14 – 19.

Андрюшина О. Теоретико-методологічні засади використання індикаторів моніторингу якості освіти в США / О. Андрюшина // Вища школа : науково-практичне

видання / М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – № 8. – С. 104 – 113.

Будак В. Д. Якість вищої педагогічної освіти в умовах євроінтеграційних процесів / В. Д. Будак, О.М. Пехота // Науковий вісник Миколаївського державного університету ім. В. О. Сухомилинського : збірник наукових праць / Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомилинського. – Миколаїв, 2013. – С. 5 – 9. – (Серія «Педагогічні науки»; вип. 1.43 (98)).

Будак В. Якість педагогічної освіти – умова сталого інноваційного розвитку держави / В. Будак // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомилинського : Педагогічна освіта: історія, технології, педагогічна майстерність, професіоналізм : зб. наук. праць / Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомилинського. – Миколаїв, 2013. – С. 17 – 21. – (Серія: Педагогічні науки; вип. 1.40 (92)).

Гриневич Л. Концептуальні засади системи індикаторів національного моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти, видавництво «Факт». – Харків, 2009. – № 6. – С. 11 – 16.

Гриневич Л. Методологічні засади цілісності системи моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Освіта і управління : науково-практичний журнал / Президія АН вищої школи України. – Київ, 2010. – Т. 13, ч. 4. – С. 18 – 25.

Гриценко М. В. Забезпечення якості та доступності університетської освіти в «трикутнику» освіта-дослідження-інновації / М. В. Гриценко // Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики»: 21 – 22 берез. 2013 р. / «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики», міжнар. наук.-теорет. конф. – Київ : НАКККиМ, 2013. – С. 137 – 140.

Забезпечення якості у системі професійної освіти і навчання [Електронний ресурс] ; пер. з англ. – варіант від 19.09.13. – Режим доступу: http://www.ipq.org.ua/upload/files/files/03_Novyny/2015.03.18_Twinning_final_conference/Quality%20assurance-%20UKR%20.pdf

Коротков Е. Концепція якості освіти [Електронний ресурс] / Е. Коротков // Освіта.ua. – 05.07.2006. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/general/1342/>

Кушерець Т. В. Якість педагогічної освіти в оцінках випускників та їх роботодавців / Т. В. Кушерець, О. П. Щотка // Соціологічні студії : науково-практичний журнал / Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – № 1. – С. 97 – 101.

Ляшенко О. Методологічні засади моніторингу якості освіти / О. Ляшенко // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 47 – 49.

Михайліченко М. Якість вищої освіти як провідний імператив Болонських угод / М. Михайліченко, В. Шинкарук // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 14 – 18.

Олейникова О. Н., Муравьева А. А., Аксенова Н. М. Обеспечение качества профессионального образования и обучения в Европе: современное состояние и основные тенденции / О. Н. Олейникова, А. А. Муравьева, Н. М. Аксенова. – М. : АНО Центр ИРПО, 2011. – 100 с.

Сидоренко О. Л. Визначення прогностичної валідності тестів як шлях до створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна / Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2010. – № 889. – С. 148 – 151. – (Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорії, методи ; Вип. 25).

Сидоренко О. Л. Якість загальної середньої освіти крізь призму ЗНО: до питання про створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 29 – 31.

Силадій І. Якісна освіта в контексті управління впровадженням інновацій / І. Силадій // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / МОНУ ; Нац. акад. пед. наук України ; Ін-т вищ. освіти НАПН України та ін. – Київ, 2011. – № 4 (43). – С. 105 – 112.

Шулікін Д. Якість освіти підвищуватимуть на всіх «фронтах» / Д. Шулікін // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 8 квітня (№ 14). – С. 4.

Щудло С. А. Якість освіти у вищій школі: виклики суспільства знань / С. А. Щудло // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»: збірник наукових праць / Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія». – Харків, 2010. – Т. 16. – С. 165 – 172.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Якість освіти та експертний супровід її забезпечення»

Разом: 36 год., лекції – 6 год., семінарські заняття – 6 год. індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 16 год., модульний контроль – 2 год., залік – 2 год.

Семестр		
Тиждень		
Модулі	Змістовий модуль 1	
Назва модуля	Якість освіти та експертний супровід її забезпечення	
К-ть балів за модуль	106 балів	
Лекції	1	2
Дати		3
Теми лекцій	Якість освіти і загальні принципи її забезпечення	Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості освіти
Відвід, лекц.	1 б.	1 б.
Теми семінарських занять	Система забезпечення якості освіти в Україні	Реалізація стандартів щодо забезпечення якості освіти: український і міжнародний досвід
Відвід, семін.	1 б.	1 б.
Робота на семінарах	10 б.	10 б.
Самостійна робота	5 б.	5 б.
ІНДЗ	Ліцензування та акредитація у вищій освіті як напрям діяльності експерта у галузі освіти	
Оцінювання ІНДЗ	30 б.	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)	
Підсумковий контроль	Залік (40 балів)	

Експертно-консультаційний супровід процесів забезпечення якості освіти

1 б.

Компетентнісна характеристика експерта із забезпечення якості

1 б.

10 б.

5 б.

Ліцензування та акредитація у вищій освіті як напрям діяльності експерта у галузі освіти

30 б.

Модульна контрольна робота (25 балів)

Залік (40 балів)

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного і підсумкового контролю з дисципліни «Якість освіти та експертний супровід її забезпечення»

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за один вид роботи	Всього
1	Відвідування лекцій	1	3
2	Відвідування семінарів	1	3
3	Усна відповідь на семінарському занятті	10	30
4	МКР	25	25
5	Самостійна робота	5	15
6	ІНДЗ	30	30
	Загальна кількість балів:		106
Коефіцієнт перерахунку = $106 : 60 = 1,76$			
Підсумковий рейтинговий бал			60
Залік			40
Разом:			100

V. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Якість освіти та експертний супровід її забезпечення			
Якість освіти і загальні принципи її забезпечення (5 год.)	Семінарське заняття. Звіт про виконання	5	I
Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості освіти (5 год.)	Семінарське заняття. Звіт про виконання	5	II-III
Експертно-консультаційний супровід процесів забезпечення якості освіти (6 год.)	Семінарське заняття. Звіт про виконання. Модульний контроль	5	III-IV
Разом: 16 год.	Разом: 15 балів		

VI. КОНТРОЛЬ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань і визначення методів дослідження	6 балів
2.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності	10 балів
3.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблем	12 балів
4.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	2 бали
Разом:		30 балів

VII. ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

1. Розмежуйте поняття «управління якістю освіти», «забезпечення якості освіти», «вимірювання якості освіти», «моніторинг якості освіти», «вдосконалення якості освіти», «контроль якості освіти».
2. Порівняйте англійську та французьку моделі якості освіти.
3. Доведіть, що забезпечення якості освіти є центральним завданням всіх інституціональних змін у сфері освіти.
4. Проаналізуйте освітнє законодавство України в контексті забезпечення якості освіти.
5. Проаналізуйте, як відбувається забезпечення якості в системі дошкільної освіти України.
6. Проаналізуйте, як відбувається забезпечення якості в системі середньої освіти України.
7. Проаналізуйте, як відбувається забезпечення якості в системі професійної освіти України.
8. Проаналізуйте, як відбувається забезпечення якості в системі вищої освіти України.
9. Назвіть і охарактеризуйте основні етапи процесу забезпечення якості освіти.

10. Проаналізуйте вітчизняні стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості освіти.

11. Проаналізуйте європейські стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості освіти.

12. Дайте свої пропозиції щодо вирішення проблеми співставлення ініціатив із забезпечення якості освіти на міжнародному та національному рівнях.

13. Проаналізуйте ефективність внутрішніх процедур забезпечення якості освіти в Україні.

14. Проаналізуйте ефективність зовнішніх процедур забезпечення якості освіти в Україні.

15. Порівняйте український і міжнародний досвід діяльності агенцій із забезпечення якості освіти.

16. Складіть компетентнісну характеристику експерта із забезпечення якості освіти.

17. Сформулюйте критерії і показники якісної та ефективної діяльності вчителя / педагога / керівника / освітнього менеджера (на вибір).

18. Сформулюйте критерії і показники якісної та ефективної діяльності навчального закладу.

19. Обґрунтуйте Кодекс якості для вихованця / учня / студента.

20. Сформулюйте методичні рекомендації та заходи щодо вдосконалення навчальних програм (для дошкільних навчальних закладів, шкіл, вищих навчальних закладів – на вибір).

21. Сформулюйте методичні рекомендації щодо написання підручника / посібника.

22. Назвіть необхідні заходи, спрямовані на підвищення кваліфікації педагогічних / науково-педагогічних працівників.

23. Назвіть необхідні заходи, спрямовані на вдосконалення методів викладання і підвищення рівня об'єктивності оцінювання.

24. Поміркуйте, якою має бути політика навчального закладу щодо формування контингенту вихованців / учнів / студентів.

25. Висловіть свою думку щодо необхідності самооцінки ефективності діяльності із забезпечення якості.

26. Назвіть спеціалізації в експертній освітній діяльності і проаналізуйте їх затребуваність на ринку праці.

27. Проаналізуйте основні напрями експертного супроводу у внутрішньому забезпеченні якості освіти.

28. Назвіть основні технології експертного супроводу забезпечення якості освіти.

29. Проаналізуйте основні напрями експертного супроводу у зовнішньому забезпеченні якості освіти.

30. Проаналізуйте основні напрями експертного супроводу у забезпечення якості діяльності агенцій із зовнішнього забезпечення якості.

VIII. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДО МАКРОМОДУЛЮ III

Основна література:

Антонюк Л. А. Європейський пріоритет – якість університетської вищої освіти / Л. А. Антонюк // Міжнародна наукова конференція «Ідея університету: сучасний дискурс»: матеріали конф., 26 – 27 трав. 2011 р., м. Київ / «Ідея університету: сучасний дискурс», міжнар. наук. конф. – Київ: Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2011. – С. 80 – 81.

Антохов А. А. Якість вищої освіти в системі забезпечення відповідності регіонального ринку освітніх послуг та ринку праці / А. А. Антохов // Регіональна економіка: науково-практичний журнал / НАН України; Мін.ек.Укр; Ін-т регіональних досліджень НАН України. – Львів, 2010. – № 2 (56). – С. 151 – 157.

Бодненко Д. М., Жильцов О. Б., Лещинський О. Л., Мазур Н. П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник / Д. М. Бодненко, О. Б. Жильцов, О. Л. Лещинський, Н. П. Мазур. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 276 с.

Будак В. Д. Якість вищої педагогічної освіти в умовах євроінтеграційних процесів / В. Д. Будак, О.М. Пехота // Науковий вісник Миколаївського державного університету ім. В. О. Сухомлинського: збірник наукових праць / Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2013. – С. 5 – 9. – (Серія «Педагогічні науки»; вип. 1.43 (98)).

Гелясіна Е. В. Показатели качества как основная характеристика оценки дистанционного повышения квалификации педагогов / Е. В. Гелясіна // Дистанционное и виртуальное обучение. – 2013. – № 8. – С. 43 – 61.

Глобалізація і якість освіти / Є. В. Кузьмінський, О. М. Швед, К. О. Щурська, О. В. Швед, В. П. Новіков // Вісник Національної академії наук України: загальнонауковий та громадсько-політичний журнал / Національна академія наук України. – Київ, 2013. – № 6. – С. 52 – 60.

Гончаренко М. Наша мета – суттєве підвищення якості освіти / М. Гончаренко // Освіта України: офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – 20 лютого (№ 8)

Горох В. П. Використання міжнародних порівняльних досліджень якості освіти в національних системах моніторингу якості освіти / В. П. Горох // Вісник ТІМО.

Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 26 – 28.

Гриневич Л. Концептуальні засади системи індикаторів національного моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти, видавництво «Факт». – Харків, 2009. – № 6. – С. 11 – 16.

Гриченко М. В. Забезпечення якості та доступності університетської освіти в «трикутнику» освіта-дослідження-інновації / М. В. Гриченко // Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики» : 21 – 22 берез. 2013 р. / «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики», міжнар. наук.-теорет. конф. – Київ : НАКККиМ, 2013. – С. 137 – 140.

Державні стандарти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/>

Забезпечення якості у системі професійної освіти і навчання [Електронний ресурс] ; пер. з англ. – варіант від 19.09.13. – Режим доступу: http://www.ipq.org.ua/upload/files/files/03_Novyny/2015.03.18_Twinning_final_conference/Quality%20assurance-%20UKR%20.pdf

Ільєнкова С. У контексті поняття [Електронний ресурс] / С. Ільєнкова // Перший інформаційний портал КНЕУ. – Режим доступу: http://sarkneu.at.ua/index/komisija_z_pitan_pidvishhennja_jakosti_osviti/0-20

Імператив якості: вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту: навч. посіб. / За ред. Т. Добка, М. Головянко, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіихонена. – Львів: Видавництво «Компанія «Манускрипт», 2014. – 572 с.

Концепція забезпечення якості вищої освіти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dovira.eu/images/QA_concept_Final.pdf

Коротков Е. Концепція якості освіти [Електронний ресурс] / Е. Коротков // Освіта.ua. – 05.07.2006. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/manage/general/1342/>

Лігум Ю. С. Якість освіти і новітні технології навчання в контексті інтеграції в європейський освітній простір / Ю. С. Лігум // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 2 (71). – С. 22 – 27.

Луговий В. І. Чинники і умови забезпечення якості вищої освіти в Україні в процесі євроінтеграції / В. І. Луговий, Ж. В. Таланова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – С. 98 – 103. – (Філософія. Політологія ; Вип. 94/96).

Ляшенко О. Методологічні засади створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Ляшенко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 6 – 7.

Мазаракі А. Майбутнє вищої освіти: думка експертів / А. Мазаракі // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 18 лютого (№ 7). – С. 4.

Матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції «Якість вищої освіти: українська національна система та європейські практики» : 21 – 22 берез. 2013 р. / М-во культури України ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. акад.

кер. кадрів культури і мистецтв [та ін.] ; [редкол.: Чернець В. Г. (голова) та ін.]. – Київ : НАКККіМ, 2013. – 257, [1] с. : табл. – Бібліогр. в кінці ст.

Михайліченко М. Якість вищої освіти як провідний імператив Болонських угод / М. Михайліченко, В. Шинкарук // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 14 – 18.

Моніторинг професійної діяльності вчителя: теорія і практика: метод. посіб. / За заг. ред. В. О. Огнев'юка, Л. Л. Хоружої / Огнев'юк В. О., Хоружа Л. Л. [та ін.]. – К.: КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2009. – 60 с. – Бібліогр. : с. 41 – 43.

Нобок М. В. Якість загальної середньої освіти як засіб оцінювання ефективності управління освітою регіону / М. В. Нобок // Педагогіка і психологія : вісник НАПН України : науково-теоретичний та інформаційний вісник / Національна акад. пед. наук України. – Київ, 2012. – № 4 (77). – С. 80 – 87.

Огнев'юк В. Основні тенденції розвитку сучасної освіти / В. Огнев'юк // польсько-український / українсько-польський щорічник «Освітologia». – К.: ВП «Едельвейс». – 2013. – Випуск II. – 170с. – С. 9 – 14.

Огнев'юк В. Реформування – як сутнісна характеристика сучасної освіти. / В. Огнев'юк / Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія: монографія / за ред. Василя Кременя, Тадеуша Левовицького, Віктора Огнев'юка, Світлани Сисоевої. – К.: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2013. – 460с.

Огнев'юк В. Розвиток в університетській освіті акме-компетентнісного потенціалу майбутнього фахівця / В. Огнев'юк // Акмеологія – наука XXI століття: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конфер. / заг. ред. В. О. Огнев'юка. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – 230с. – С. 6 – 10.

Олейникова О. Н., Муравьева А. А., Аксенова Н. М. Обеспечение качества профессионального образования и обучения в Европе: современное состояние и основные тенденции / О. Н. Олейникова, А. А. Муравьева, Н. М. Аксенова. – М. : АНО Центр ИРПО, 2011. – 100 с.

Панченко А. Експертне оцінювання методичної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі [Електронний ресурс] / А. Панченко // Освітologia: науковий журнал, 2011, № 1 (3). – Режим доступу: <http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/viewFile/57/78>

Пашков А. П. Якість професорсько-викладацького складу ВНЗ – запорука ефективної підготовки фахівців / А. П. Пашков, Л. А. Нападковська // Держава та регіони : науково-виробничий журнал / Класичний приватний ун-т. – Запоріжжя, 2012. – С. 228 – 234. – (Економіка та підприємництво ; № 2 (65)).

Петросян Г. Процесс обеспечения качества профессионального образования / Г. Петросян // Личность и культура. – 2013. – № 3. – С. 63 – 66.

Прилипко С. М. Якість вищої освіти України в контексті Болонського процесу / С. М. Прилипко, Г. П. Клімова // Право та інновації : науково-практичний журнал / Нац. акад. правових наук України ; Н.-д. ін-т правового забезпеч. інновац. розвитку. – Харків, 2014. – № 1/2 (5/6). – С. 80 – 87.

Приходько В. М. Вимірювання й оцінювання якості освіти у системі моніторингових досліджень освітньої діяльності загальноосвітніх навчальних закладів як предмет психологічного пізнання / В. М. Приходько // Актуальні проблеми психології : збірник наукових праць Інституту

кер. кадрів культури і мистецтв [та ін.] ; [редкол.: Чернець В. Г. (голова) та ін.]. – Київ : НАКККіМ, 2013. – 257, [1] с. : табл. – Бібліогр. в кінці ст.

Михайліченко М. Якість вищої освіти як провідний імператив Болонських угод / М. Михайліченко, В. Шинкарук // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 14 – 18.

Моніторинг професійної діяльності вчителя: теорія і практика: метод. посіб. / За заг. ред. В. О. Огнев'юка, Л. Л. Хоружої / Огнев'юк В. О., Хоружа Л. Л. [та ін.]. – К.: КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2009. – 60 с. – Бібліогр. : с. 41 – 43.

Нобок М. В. Якість загальної середньої освіти як засіб оцінювання ефективності управління освітою регіону / М. В. Нобок // Педагогіка і психологія : вісник НАПН України : науково-теоретичний та інформаційний вісник / Національна акад. пед. наук України. – Київ, 2012. – № 4 (77). – С. 80 – 87.

Огнев'юк В. Основні тенденції розвитку сучасної освіти / В. Огнев'юк // польсько-український / українсько-польський щорічник «Освітологія». – К.: ВП «Едельвейс». – 2013. – Випуск II. – 170с. – С. 9 – 14.

Огнев'юк В. Реформування – як сутнісна характеристика сучасної освіти. / В. Огнев'юк / Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія: монографія / за ред. Василя Кременя, Тадеуша Левовицького, Віктора Огнев'юка, Світлани Сисоевої. – К.: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2013. – 460с.

Огнев'юк В. Розвиток в університетській освіті акме-компетентнісного потенціалу майбутнього фахівця / В. Огнев'юк // Акмеологія – наука XXI століття: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конфер. / заг. ред. В. О. Огнев'юка. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – 230с. – С. 6 – 10.

Олейникова О. Н., Муравьева А. А., Аксенова Н. М. Обеспечение качества профессионального образования и обучения в Европе: современное состояние и основные тенденции / О. Н. Олейникова, А. А. Муравьева, Н. М. Аксенова. – М. : АНО Центр ИРПО, 2011. – 100 с.

Панченко А. Експертне оцінювання методичної роботи в загальноосвітньому навчальному закладі [Електронний ресурс] / А. Панченко // Освітлогічний дискурс, 2011, № 1 (3). – Режим доступу: <http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/viewFile/57/78>

Пашков А. П. Якість професорсько-викладацького складу ВНЗ – запорука ефективної підготовки фахівців / А. П. Пашков, Л. А. Нападковська // Держава та регіони : науково-виробничий журнал / Класичний приватний ун-т. – Запоріжжя, 2012. – С. 228 – 234. – (Економіка та підприємництво ; № 2 (65)).

Петросян Г. Процесс обеспечения качества профессионального образования / Г. Петросян // Личность и культура. – 2013. – № 3. – С. 63 – 66.

Прилипко С. М. Якість вищої освіти України в контексті Болонського процесу / С. М. Прилипко, Г. П. Клімова // Право та інновації : науково-практичний журнал / Нац. акад. правових наук України ; Н.-д. ін-т правового забезпеч. інновац. розвитку. – Харків, 2014. – № 1/2 (5/6). – С. 80 – 87.

Приходько В. М. Вимірювання й оцінювання якості освіти у системі моніторингових досліджень освітньої діяльності загальноосвітніх навчальних закладів як предмет психологічного пізнання / В. М. Приходько // Актуальні проблеми психології : збірник наукових праць Інституту

психології імені Г. С. Костюка НАПН України / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. – Київ, 2013. – Т. 1, вип. 37/38 : Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. – С. 190 – 197.

Проблеми розбудови національної системи моніторингу якості освіти України // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 2.

Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін [Електронний ресурс] / Національна Академія педагогічних наук України. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/442/>

Раков С. А. Пропозиції до концепції національної системи моніторингу якості освіти (НС МЯО) / С. А. Раков // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 8 – 22.

Романенко Ю. А. Еталон знань як елемент моніторингу вищої освіти / Ю. А. Романенко // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 3 (72). – С. 42 – 50.

Саблукова А. В. Общественное мнение как инструмент социальной экспертизы в сфере образования / А. В. Саблукова // Право и образование. – 2013. – № 7. – С. 41 – 56.

Сидоренко О. Л. Якість загальної середньої освіти крізь призму ЗНО: до питання про створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 29 – 31.

Силадій І. Якісна освіта в контексті управління впровадженням інновацій / І. Силадій // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / МОНУ ; Нац. акад. пед. наук України ; Ін-т вищ. освіти НАПН України та ін. – Київ, 2011. – № 4 (43). – С. 105 – 112.

Сисюєва С. О. Освіта у сучасному світі / С. О. Сисюєва / Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 15 груд. 2010 р. / МОН України, НАПН України, ГУОН КМДА, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка та ін. / За заг. ред. Огнев'юка В. О. [редкол.: В. О. Огнев'юк, Л. Л. Хоружа, С. О. Сисюєва, Г.С. Лозко]. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. – 192 с.

Сисюєва С. О. Освіта як об'єкт дослідження / С. О. Сисюєва // Шлях освіти: науково-методичний журнал. – К.: Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Асоціація працівників гімназій і ліцеїв України. – 2011. – № 2 – 48 с. – С. 5 – 11.

Сисюєва С. Освітні реформи: освітологічний контекст / С. Сисюєва // Освітологія: науково-методичний щорічник / Київський ун-т ім. Бориса Грінченка; Вища педагогічна школа Спільки польських вчителів. – Варшава ; Київ, 2013. – № 2. – С. 36 – 45.

Соболева Э. Зарубежная практика работы с экспертами по оценке качества / Э. Соболева // Качество образования. – 2013. – № 8. – С. 29 – 31.

Софій Н. З., Панченко А. Гн. Державно-громадське оцінювання діяльності загальноосвітнього навчального закладу / Н. З. Софій, А. Гн. Панченко // Директор школи. – 2012. – 9(69). – С. 16 – 39.

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти [Електронний ресурс] / Європейська асоціація із забезпечення якості

психології імені Г. С. Костюка НАПН України / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. – Київ, 2013. – Т. 1, вип. 37/38 : Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. – С. 190 – 197.

Проблеми розбудови національної системи моніторингу якості освіти України // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 2.

Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін [Електронний ресурс] / Національна Академія педагогічних наук України. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/442/>

Раков С. А. Пропозиції до концепції національної системи моніторингу якості освіти (НС МЯО) / С. А. Раков // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 8 – 22.

Романенко Ю. А. Еталон знань як елемент моніторингу вищої освіти / Ю. А. Романенко // Педагогіка і психологія : вісник АПН України : науково-теоретичний та інформаційний журнал / Акад. пед. наук України. – Київ, 2011. – № 3 (72). – С. 42 – 50.

Саблукова А. В. Общественное мнение как инструмент социальной экспертизы в сфере образования / А. В. Саблукова // Право и образование. – 2013. – № 7. – С. 41 – 56.

Сидоренко О. Л. Якість загальної середньої освіти крізь призму ЗНО: до питання про створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 29 – 31.

Силадій І. Якісна освіта в контексті управління впровадженням інновацій / І. Силадій // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / МОНУ ; Нац. акад. пед. наук України ; Ін-т вищ. освіти НАПН України та ін. – Київ, 2011. – № 4 (43). – С. 105 – 112.

Сисосва С. О. Освіта у сучасному світі / С. О. Сисосва / Освітологія – науковий напрям інтегрованого пізнання освіти: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 15 груд. 2010 р. / МОН України, НАПН України, ГУОН КМДА, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка та ін. / За заг. ред. Огнев'юка В. О. [редкол.: В. О. Огнев'юк, Л. Л. Хоружа, С. О. Сисосва, Г.С. Лозко]. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. – 192 с.

Сисосва С. О. Освіта як об'єкт дослідження / С. О. Сисосва // Шлях освіти: науково-методичний журнал. – К.: Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України, Асоціація працівників гімназій і ліцеїв України. – 2011. – № 2 – 48 с. – С. 5 – 11.

Сисосва С. Освітні реформи: освітологічний контекст / С. Сисосва // Освітологія: науково-методичний щорічник / Київський ун-т ім. Бориса Грінченка; Вища педагогічна школа Спільки польських вчителів. – Варшава ; Київ, 2013. – № 2. – С. 36 – 45.

Соболева Э. Зарубежная практика работы с экспертами по оценке качества / Э. Соболева // Качество образования. – 2013. – № 8. – С. 29 – 31.

Софій Н. З., Панченко А. Гн. Державно-громадське оцінювання діяльності загальноосвітнього навчального закладу / Н. З. Софій, А. Гн. Панченко // Директор школи. – 2012. – 9(69). – С. 16 – 39.

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти [Електронний ресурс] / Європейська асоціація із забезпечення якості

вищої освіти. – К.: Ленвіт, 2006. – 35 с. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu/indirme/esg/ESG%20in%20Ukrainian.pdf>

Старостина С. Е., Казачек Н. А. Система гарантії якості освіти / С. Е. Старостина, Н. А. Казачек // Стандарти та якість. – 2013. – № 10. – С. 104 – 107.

Тараненко Ю. К. Інноваційні технології контролю якості освіти / Ю. К. Тараненко, Н. О. Різун // Академічний огляд. Економіка та підприємництво : науково-практичний журнал / Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля. – Дніпропетровськ, 2012. – № 1 (36). – С. 19 – 25.

Темирова А. Експертиза та акредитація: путь к созданию целостной системы / А. Темирова // Качество образования. – 2013. – № 8. – С. 4 – 8.

Філософсько-методологічні засади підвищення якості вищої освіти в Україні: європейський вимір / [Андрущенко В. та ін.]; НАПН України, Ін-т вищ. освіти. – К.: Пед. думка, 2012. – 218 с.: табл. – Авт. зазнач. на с. 217 – 218. – Бібліогр. наприкінці ст.

Шелюк Л. Якість освіти як пріоритет її розвитку в Україні / Л. Шелюк // Вища освіта України : теоретичний та науково-методичний часопис / М-во освіти і науки України; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти НАПН України. – Київ, 2014. – № 1 (52). – С. 72 – 78.

Шинкарук В. Шлях до якісної вищої освіти / В. Шинкарук // Дзеркало тижня : інформаційно-аналітичний тижневик. – Київ, 2013. – 23 лютого – 1 березня (№ 7). – С. 12.

Шостак А. «Як підрахувати якість освіти?» / А. Шостак // Сучасна освіта : всеукраїнський інформаційно-рекламний журнал / Фірма «Поіс-Плюс». – Київ, 2010. – № 9 (71). – С. 32 – 36.

Шулікін Д. Якість освіти підвищуватимуть на всіх «фронтах» / Д. Шулікін // Освіта України : офіційне видання Мін. освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2013. – 8 квітня (№ 14). – С. 4.

Щудло С. А. Якість освіти у вищій школі: виклики суспільства знань / С. А. Щудло // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»: збірник наукових праць / Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія». – Харків, 2010. – Т. 16. – С. 165 – 172.

European Association for Quality Assurance in Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.enqa.eu>

European Association of Institutions in Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurashe.eu>

European Quality Assurance in Vocational Education and Training [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eqavet.eu/gns/home.aspx>

European Quality Assurance Reference Framework [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eqavet.eu/gns/policy-context/european-quality-assurance-reference-framework.aspx>

European Quality Assurance Register [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eqar.eu>

European Students' Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.esu-online.org>

European University Association [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eua.be/Home.aspx>

Додаткова література:

Аналітична доповідь про стан моніторингу якості освіти в Україні : Міжнародна благодійна організація «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти» // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2012. – № 7/8. – С. 13 – 67.

Андропова, Р. Е. Стимулирование эффективности образовательной деятельности в системе управления качеством образования / Р. Е. Андропова, И. И. Булакова, А. В. Курсаков // Право и образование. – 2013. – № 8. – С. 14 – 19.

Андрюшина О. Теоретико-методологічні засади використання індикаторів моніторингу якості освіти в США / О. Андрюшина // Вища школа : науково-практичне видання / М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2012. – № 8. – С. 104 – 113.

Будак В. Якість педагогічної освіти – умова сталого інноваційного розвитку держави / В. Будак // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського : Педагогічна освіта: історія, технології, педагогічна майстерність, професіоналізм : зб. наук. праць / Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2013. – С. 17 – 21. – (Серія: Педагогічні науки ; вип. 1.40 (92)).

Бухарестське Комюніке. Використання нашого потенціалу з найбільшою користю: консолідація Європейського простору вищої освіти [Електронний ресурс]. – Бухарест, 26 та 27 квітня 2012 р. – Режим доступу: <http://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/bolonskij-procес/buxarestske-komyunike.html>

Від контролю до культури якості: перезавантаження процесів забезпечення якості в українській вищій школі: практ. посіб. / За ред. С. Гришко, Т. Добка, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена. – Львів: Видавництво Компанія «Манускрипт», 2014. – 168 с.

Гриневич Л. Методологічні засади цілісності системи моніторингу якості освіти / Л. Гриневич // Освіта і управління : науково-практичний журнал / Президія АН вищої школи України. – Київ, 2010. – Т. 13, ч. 4. – С. 18 – 25.

Декларация Европейской Комиссии и министров профессионального образования европейских стран по развитию сотрудничества в области профессионального образования и обучения в Европе, принятая на заседании 29 – 30 ноября 2002 года в Копенгагене (Копенгагенская декларация) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.volgmed.ru/uploads/files/2012-1/8787-kopengagenskaya_deklaraciya.doc

Колесников А., Лебедева И. Образовательная услуга: оценка социально-педагогической эффективности на основе статистических методов / А. Колесников, И. Лебедева // Проблемы теории и практики управления. – 2013. – № 9. – С. 115 – 121.

Колесников А. Статистический анализ факторов удовлетворенности учащихся образовательными программами / А. Колесников // Педагогические измерения. – 2013. – № 3. – С. 45 – 59.

Коцан І. Я. Університети на шляху до нової якості / І. Я. Коцан // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – С. 83 – 87. – (Філософія. Політологія ; Вип. 94/96). – ISSN 1728-3817

Кушерець Т. В. Якість педагогічної освіти в оцінках випускників та їх роботодавців / Т. В. Кушерець, О. П. Щотка // Соціологічні студії : науково-практичний журнал / Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – № 1. – С. 97 – 101.

Лашенко Л. І. Використання результатів зовнішнього незалежного оцінювання для моніторингу якості освіти на регіональному рівні: досвід і перспективи / Л. І. Лашенко // Вісник ТІМО. Тестування і моніторинг в освіті / Міжнародний фонд «Відродження»; Видавництво «Факт». – Харків, 2013. – № 1/2. – С. 38 – 39.

Ляшенко О. Методологічні засади моніторингу якості освіти / О. Ляшенко // Післядипломна освіта в Україні : методологія, педагогіка, психологія, управління, досвід, нормативно-методична база / Центральний ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – Київ, 2012. – № 2 (21). – С. 47 – 49.

Ляшенко О. Українська школа на шляху до якісної освіти / О. Ляшенко // Директор школи, ліцею, гімназії : всеукраїнський науково-практичний журнал : фахове видання з педагогічних та психологічних наук / М-во освіти і науки, молоді та спорту України ; АПНУ ; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – Київ, 2011. – № 4. – С. 60 – 63.

Огнев'юк В. Роль освіти у формуванні цінностей демократичного суспільства / В. Огнев'юк // Культурно-історична спадщина Польщі та України як чинник розвитку полікультурної освіти: зб. наук. праць / за ред. Василя Кременя, Тадеуша Левовицького, Світлани Сисоєвої. – Хмельницький: ПП Заколадний М. І., 2011. – 433 с.

Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – 2014 – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Програма заходів із забезпечення якості освіти у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Затверджена Ухвалою Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 7 листопада 2011 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Progr_zabezp_yakost_osv.doc

Сидоренко О. Л. Визначення прогностичної валідності тестів як шлях до створення національної системи моніторингу якості освіти / О. Л. Сидоренко // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна / Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2010. – № 889. – С. 148 – 151. – (Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорії, методи ; Вип. 25).

Топчий Т. В. Возможности участия Украины в международном мониторинге непрерывного образования / Т. В. Топчий // Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»: збірник наукових праць / Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія». – Харків, 2011. – Т. 17. – С. 65 – 73.

Тури́нский процесс 2014 [Електронний ресурс]. Европейский фонд образования, 2014. – 62 с. – С. 7. – Режим доступу: [http://www.etf.europa.eu/webatt.nsf/01BF7B0A0EF7C6D12C1257C9A0054A861/\\$file/Torino%20Process%202014_RU.pdf](http://www.etf.europa.eu/webatt.nsf/01BF7B0A0EF7C6D12C1257C9A0054A861/$file/Torino%20Process%202014_RU.pdf)

Ятокина В. В., Пузырева И. Ю. Положение об оценке качества обучения и воспитания в детском доме / В. В. Ятокина, И. Ю. Пузырева, // Работа социального педагога в школе и микрорайоне. – 2013. – № 1. – С. 111 – 116.

CEDEFOP «Glossary of quality in education and training», Publications Office of the European Union, Luxembourg 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://libserver.cedefop.europa.eu/F/3L5X7H9UVIJBTTUYN1G19KYFGL9J5G727CVIV2SS38GBYAT7J-15330?func=full-set-set&set_number=000122&set_entry=000022&format=999